HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

ESITYSLISTA

14 - 2026

KOKOUSKUTSU

Kokousaika	**23.09.2026 klo 18:00**
Kokouspaikka	**Kaupunginvaltuuston istuntosali, Aleksanterinkatu 20**
Käsitellään	**Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Asia Sivu

1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	2
3	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen valinta	3
4	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäsenen valinta	6
5	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaoston varajäsenen valinta	8
6	Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen valinta	11
7	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta	13
8	Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2025	15
9	Suurmetsän Puistolantie 6:n asemakaavan muutos (nro 12958) (sisältää liikennesuunnitelman)	20
10	Vuosaaren Pohjoisen lähikeskustan asemakaavan muutos (nro 12673) (sis. liikennesuunnitelman)	33
11	Tilojen vuokraamisen jatkaminen ja laajentaminen perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja nuorisopalveluiden käyttöön (Suuntimotie 28, Suurmetsä)	49
12	Rautatientorin metroaseman peruskorjauksen hankesuunnitelma	66
13	Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelma	81
14	Valtuutettu Alma Tuuvan aloite kaupungin tukemasta HSL-lipusta työnhakuvelvoitteen alaisille ja toimeentulotukea saaville	95

1
Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2
Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3
Kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2026-014219 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

- myöntää 5.10.2026 alkaen eron Minna Lindgrenille kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee 5.10.2026 alkaen Shawn Huffin kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Shawn Huffin 26.11.2025 § 283 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan apulaispormestarin sijaiseksi 9.1.–4.10.2026 väliseksi ajaksi. Koska apulaispormestari toimii kasvatus- ja koulutuslautakunnan puheenjohtajana, kaupunginvaltuusto valitsi Minna Lindgrenin (Vihr.) 10.12.2025 § 302 jäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakuntaan Shawn Huffilta vapautuvalle jäsenen paikalle.

Minna Lindgren on 31.8.2026 pyytänyt eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta sillä perusteella, että Shawn Huff palaa paikalleen kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäseneksi 5.10.2026 alkaen apulaispormestarin sijaisuuden ja lautakunnan puheenjohtajan tehtävässä toimimisen päätyttyä.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 31.8.2026
2 Täydennys eroilmoitukseen 1.9.2026

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Päätöksessä mainitut	Esitysteksti Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 631

HEL 2026-014219 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää 5.10.2026 alkaen eron Minna Lindgrenille kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee 5.10.2026 alkaen Shawn Huffin kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

4
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäsenen valinta

HEL 2026-013345 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Outi Pauligille kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Tua Veirton kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Outi Pauligin (Vas.) 2.6.2025 § 146 jäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Outi Paulig on 18.8.2026 pyytänyt eroa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäsenen luottamustoimesta terveydellisten syiden vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 18.8.2026

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Päätöksessä mainitut	Esitysteksti Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 632

HEL 2026-013345 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Outi Pauligille kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Tua Veirton kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaoston jäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

5
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaoston varajäsenen valinta

HEL 2026-013616 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Sara Saloselle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Etta Melanderin varajäseneksi (Ahmad Noor Hassanin henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaostoon kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Sara Salosen (SDP) 26.11.2025 § 284 varajäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Sara Salonen on 21.8.2026 pyytänyt eroa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaoston varajäsenen luottamustoimesta paikkakunnalta muuton vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaoston jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 21.8.2026

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Päätöksessä mainitut	Esitysteksti Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 606

HEL 2026-013616 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Sara Saloselle eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Etta Melanderin varajäseneksi (Ahmad Noor Hassanin henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisojaostoon kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863

helmi.keha(a)hel.fi

6
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2026-014175 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Seija Muuriselle sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Jaana Pelkosen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Seija Muurisen (Kok.) 2.6.2025 § 148 jäseneksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Seija Muurinen on 31.8.2026 pyytänyt eroa sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta toiseen luottamustoimeen siirtymisen vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863

helmi.keha(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 31.8.2026

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Päätöksessä mainitut	Esitysteksti Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Tarkastusvirasto
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 630

HEL 2026-014175 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Seija Muuriselle sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Jaana Pelkosen sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

7
Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2026-012626 T 00 01 06

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee Ilona Prihan käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Anna Työrinojan (Vihr.) 27.8.2025 § 182 käräjäoikeuden lautamieheksi.

Helsingin käräjäoikeus on 3.8.2026 antamallaan päätöksellä myöntänyt Anna Työrinojalle eron lautamiehen tehtävästä.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 3.8.2026

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Päätöksessä mainitut	Esitysteksti Kunnallisvalitus, valtuusto
Helsingin käräjäoikeus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 633

HEL 2026-012626 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Ilona Prihan käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Helmi Kehä, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 56863
helmi.keha(a)hel.fi

8
Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2025

HEL 2026-010016 T 11 00 01

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2025.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöasioiden hallintaa ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia, kaupunginhallituksen hyväksymät ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 sekä kaupunginhallituksen hyväksymät vuosittaiset talousarvion laatimisohjeet.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteiden edistymistä ja toiminnan ympäristövaikutuksia.

Keskeisiä poimintoja ympäristöraportista

Helsingin päästövähennystavoitteita on kiristetty uuden kaupunkistrategian myötä, jossa tavoitteena on 85 % päästövähennykset vuoden 1990 vertailuarvoon. (Kaupunginhallitus hyväksyi 7.9.2026 § 618 Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, ilmasto-ohjelman, kiertotalouden toimenpideohjelman ja kiertotalouden green deal sitoumukseen liittymisen).

Pääkaupunkiseudun kaupunkien hiilitase ja hiilivarasto on laskettu vuodelta 2024. Helsingin hiilitase vuonna 2024 oli noin 42 kt CO2. Laskenta ei ole tarkentuneiden aineistojen, menetelmien ja rajausten vuoksi vertailukelpoinen aikaisempiin laskemiin, mutta jatkossa laskenta tullaan toteuttamaan yhdenmukaisesti.

Vuonna 2025 Helsingin asukkaiden, palveluiden ja teollisuuden aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt laskivat edellisvuodesta 29 prosenttia. Merkittävin päästöjen lasku selittyy kivihiilen polton lopettamisesta Hanasaaren voimalan lisäksi myös Salmisaaren voimalassa huhtikuussa 2024. Liikenne on vuodesta 2025 alkaen Helsingin merkittävin suorien hiilidioksidipäästöjen lähde, mutta myös liikenteen päästöt vähenivät Helsingissä edellisvuodesta viisi prosenttia.

Kaupunkikonsernin CO2-päästöt olivat 13 prosenttia koko kaupunkialueen päästöistä ja tästä osuudesta 93 prosenttia aiheutui rakennusten energiankulutuksesta. Kaupunkikonsernin kokonaisenergiankulutus

väheni 6 prosenttia vuodesta 2024. CO2-päästöt puolittuivat kaukolämmön päästökertoimen pienenemisen ansiosta. Fossiilittoman energian osuus Helen Oy:n tuotannosta oli 84 prosenttia, josta 51 prosenttia oli uusiutuvaa energiaa.

Mannerheimintien peruskorjaus valmistui syyskuussa 2025 ja Aleksis Kiven kadun remontti loppuvuodesta. Molemmissa edistettiin kestävien liikkumisen edellytyksiä parantamalla joukkoliikenteen ja pyöräliikenteen sujuvuutta.

Helsingin seudun liikenne (HSL) otti käyttöön 53 uutta sähköbussia. Sähköbusseilla ajettiin noin 52 prosenttia bussikaluston kilometreistä. HSL vähensi joukkoliikenteen operoinnin hiilidioksidipäästöjä 83 prosenttia ja lähipäästöjä (pienhiukkaset ja typen oksidit) 99 prosenttia verrattuna vuoteen 2010. Hiilidioksidipäästövähennys ei yltänyt asetettuun 90 prosentin tavoitteeseen biopolttoaineen oletettua matalamman määrän takia.

Vuonna 2025 sähköautojen määrä liikenteessä jatkoi kasvuaan ja täyssähköautojen määrä Helsingissä ohitti lataushybridien määrän. Liikennekäytössä oli 312 henkilöautoa 1 000 asukasta kohden, mikä oli 2,5 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuotena. Helsingin kaupungille rekisteröidyistä henkilöautoista 30 prosenttia oli täyssähköisiä vuoden 2025 lopussa.

Vaatimustaso energiatehokkuuden suhteen pysyi vuonna 2025 entisellään eli kaupungin omat uudis- ja perusparannushankkeet tuli suunnitella ja toteuttaa kansallista määräystasoa energiatehokkaampina. Kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) ja vuokra-asuntojen energiatehokkuussopimuksen (VAETS) sopimuskauden 2017–2025 energiansäästötavoitteet saavutettiin. Uudet energiatehokkuussopimukset allekirjoitettiin vuosille 2025–2035.

Asuinkerrostalojen rakentamista vähähiilisemmäksi ohjattiin asemakaavoituksessa käytössä olevalla rakennuksen elinkaaren hiilijalanjäljen raja-arvolla. Lisäksi osana asemakaavoituksen vaikutustenarviointia tehdään laajempaa elinkaarenaikaisten ilmastopäästöjen laskentaa. Kaavojen keskimääräinen elinkaarenaikainen ilmastopäästö vuonna 2025 oli 29 kg CO_2ekv./a/k-m².

Tunnistettujen ilmastoriskien päivitystyössä koottiin tutkijoiden arviot kaikista vaaratekijöistä sekä niiden esiintymisen ja voimakkuuden muutoksista ilmastonmuutoksen kehittyessä. Linjauksen mukaan ydinkeskustassa varaudutaan tulevan ilmaston tilastollisesti kerran sadassa vuodessa esiintyvään rankkasateen aiheuttaman tulvan hallintaan ennakoivasti ja suunnitelmallisesti. Helteisiin varautumisessa läpäisevänä prioriteettina ovat haavoittuvat ihmisryhmät, kuten vanhukset ja lapset.

Koulujen ja päiväkotien pihojen viherryttäminen ja luonnonmukaistaminen käynnistyi.

Ensimmäiset Helsingin uuden luonnonsuojelualueohjelman 2025–2038 mukaiset luonnonsuojelualueet perustettiin vuonna 2025. ELY-keskus teki perustamispäätökset viidestä esityksestä: Talin, Porvarinlahden etelärannan, Meri-Rastilan metsän, Mellunmäenluhdan ja Mustavuoren eteläosan alueista. Vuoden 2025 lopussa Helsingissä oli 85 luonnonsuojelualuetta, joiden yhteispinta-ala oli 1 611,6 hehtaaria. Luonnonsuojelualueiden osuus Helsingin maapinta-alasta kasvoi 0,4 prosenttiyksikköä 4,8 prosentista 5,2 prosenttiin verrattuna vuoteen 2024.

Uuden luonnonsuojelualueohjelman myötä myös Helsingin suojeltujen merialueiden pinta-ala tulee kasvamaan noin kymmenkertaiseksi. Vuoden 2025 lämmin sää sekä leuto ja sateinen talvi vaikutti merialueen vedenlaatuun hajakuormituksen ja leväkukintojen kautta. Uimarannoilla sinilevien esiintyvyys oli kesän aikana vähäistä.

Helsingissä hengitetään pääosin melko hyvää ulkoilmaa, ja painopiste ilmansuojelussa on siirtynyt pakokaasupäästöistä katupölyn ja puun pienpolton päästöjen torjuntaan. Kitkarenkaiden käytön edistämisellä ja katujen kunnossapidolla voidaan hillitä katupölypitoisuuksia. Talvikaudella 2025–2026 kitkarenkaiden osuus oli noin 45 prosenttia. Kivihiilen polton lopettaminen energiantuotannossa vuonna 2025 on laskenut jo aiemmin laskussa olleet rikkidioksidipitoisuudet lähes nollatasolle.

Merkittävin melunlähde Helsingissä on tieliikenne. Keväällä 2025 toteutetusta asukaskyselystä julkaistiin marraskuussa Helsingin hiljaiset helmet-selvitys, jossa asukkaiden kokemukset kaupungin rauhallisista paikoista ja niihin vaikuttavista tekijöistä esitellään. Kohteiden todettiin edistävän merkittävästi asukkaiden hyvinvointia ja kaupunkiympäristön viihtyisyyttä.

Kiertotalous nousi yhdeksi elinkeinopoliittiseksi painopisteeksi kaupunkistrategiassa. Vuonna 2025 kaupunki valmisteli sitoumusta kansalliseen kiertotalouden green dealiin, minkä myötä myös Kiertotalouden toimenpideohjelman päivitys käynnistyi. Myös Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelman päivitys käynnistyi keväällä 2025, ja uusi toimenpideohjelma kaudelle 2026–2029 hyväksyttiin 3.2.2026. Kiertotaloutta edistettiin muun muassa ICT-hankinnoissa, kasvualustoissa, luonnonsuojelualueiden rakenteissa ja tekonurmi- ja leikkipaikkaalustoissa. Vuonna 2025 hyötykäyttökelpoisia maamassoja käytettiin rakentamiskohteissa uudelleen 403 603 tonnia (36 prosenttia kaikista käyttökelpoisista maamassoista), minkä myötä säästettiin 1,1 miljoonaa litraa polttoainetta ja 4,1 miljoonaa euroa.

Kaupungin emo-organisaation kynnysarvon ylittäneissä hankinnoissa käytettiin vuonna 2025 ympäristökriteerejä keskimäärin 59 prosentissa kappalemääräisesti tarkasteltuna. Kaupunkikonsernissa tavoiteltiin liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2025 mennessä verrattuna vuoteen 2019, mutta tavoitetta ei saavutettu. Esimerkiksi Palvelukeskus Helsingin tuottamissa päiväkoti- ja kouluruokailuissa lihan käyttö vuositasolla väheni 32 prosenttia vuodesta 2019 vuoteen 2025.

Helsingin kestävän kehityksen Kettu-malli vahvistaa lasten kestävyysosaamista varhaiskasvatuksessa ja alkuopetuksessa. Kettu-malli palkittiin yhtenä parhaista kestävyyskasvatuksen käytänteistä Euroopassa EU-komission Education for Climate -tapahtumassa syksyllä 2025. Harakan luontokeskus järjesti varhaiskasvatusryhmille 85 saariseikkailuretkeä sekä koululaisille 40 luonnontutkimuspäivää ja 70 ympäristöntutkimuspäivää. Helsingissä järjestettiin 31 maksutonta, opastettua luontoretkeä.

HSY:n tarjoaman ympäristöneuvontatunneille osallistui yhteensä 6 240 helsinkiläistä lasta ja nuorta, ja vierailukäynneillä kävi noin 900 helsinkiläistä koululaista, opiskelijaa ja opettajaa.

Kaupunkilaisten omatoimisia, kaupungin tukemia ympäristösiivoustalkoita järjestettiin 189, ja osallistujia oli yli 22 000. Sekä asukkaat että kaupunki järjestivät useita kymmeniä vieraslajien torjunnan talkoita, joihin osallistui satoja vapaaehtoisia.

Vuonna 2025 Helsingin kaupungilla oli lähes kaikilla toimialoilla ja liikelaitoksissa yhteensä noin 1 200 ekotukihenkilöä. Uusia ekotukihenkilöitä koulutettiin ennätykselliset 240.

Helsinki sijoittui toista vuotta peräkkäin kärkisijalle kansainvälisessä matkailukohteiden kestävyyttä mittaavassa Global Destination Sustainability (GDS) -indeksissä, vahvistaen Helsingin asemaa maailman kestävimpänä matkakohteena.

Kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 99,1 miljoonaa euroa (+ 2,53 prosenttia vuodesta 2024). Ympäristökulut olivat 1,6 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Suurimmat kuluerät aiheutuivat ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisestä sekä alueiden puhtaanapidosta ja jätehuollosta.

Kaupungin ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 92,5 miljoonaa euroa (12,9 prosenttia kaupungin kaikista käyttöomaisuusinvestoinneista). Ympäristöinvestoinnit vähenivät 4,6 prosenttia edellisvuodesta. Suurimmat investoinnit liittyivät ilmasto- ja ympäristöystävälliseen liikkumiseen, pilaantuneiden maiden kunnostuksiin sekä ilmastonsuojeluun.

Ympäristötuotot olivat 6,7 miljoonaa euroa (+ 18,2 prosenttia vuodesta 2024). Ympäristötuotot olivat 0,5 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti 2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 638

HEL 2026-010016 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2025.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

9
Suurmetsän Puistolantie 6:n asemakaavan muutos (nro 12958) (sisältää liikennesuunnitelman)

HEL 2023-009237 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Puistola) korttelin 41113, pysäköimisalueen, puistoalueen ja katualueen asemakaavan 19.8.2025 päivätyn ja 25.6.2026 muutetun piirustuksen numero 12958 mukaisesti ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Puistolantien aluetta, joka sijaitsee Puistolan eteläosassa. Kaavamuutosalueeseen kuuluu osoitteessa Puistolantie 6 / Koudantie 1 sijaitsevat kaksi Pelastusarmeijan palveluasumistonttia (YS ja YSV), yleinen pysäköintialue (pysäköimisalue), katualuetta sekä puisto ja lähivirkistysaluetta. Kaava-alueen lähellä sijaitsee Puistolan peruskoulun tontti, liikuntapuisto, pientaloaluetta sekä metsäistä viheraluetta.

Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle tehokkaampaa asuntovaltaista täydennysrakentamista. Kaavaratkaisussa kaksi 3–4 -kerroksista tuetun erityisasumisen ja tehostetun palveluasumisen rakennusta sijoittuvat Puistolantie 6 / Koudantie 1 -tonteille (AK-1). Kaavaratkaisun mukaiset rakennukset luovat uuden kerrostuman alueelle.

Uutta asuinkerrosalaa tulee kerrostaloihin 7 400 k-m². Korttelissa 41113 muodostuvalla tontilla 4 uutta asuinkerrosalaa muodostuu 3 400 k-m² (AK-1) ja tontilla 5 uutta asuinkerrosalaa muodostuu 4 000 k-m² (AK-1).

Kaavaratkaisun myötä poistuva kerrosala korttelin 41113 tontilla 2 on 1 651 k-m² (YSV) ja tontilla 3 poistuva kerrosala on 1 300 k-m² (YS). Yleisten rakennusten kerrosalaa poistuu kaava-alueelta siis yhteensä 2 951 k-m². Kaavaratkaisun myötä kerrosala kasvaa 4 449 k-m²:llä ja kaavaratkaisun kokonaiskerrosala on 7 400 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 100 uutta asukasta.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Puistolantien eteläosaan tehokkaampaa täydennysrakentamista yleiskaavan mahdollistamalla tavalla. Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se

monipuolistaa alueen asuntokantaa. Asemakaavan muutos mahdollistaa erityisasumista osoitteessa Puistolantie 6 / Koudantie 1. Tontilla toiminutta vanhusten palvelutalotoimintaa saadaan kaavamuutoksen myötä laajennettua ja toiminnalle saadaan rakennettua toimivammat tilat.

Asemakaavan muutoksen yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piirustus numero 7788).

Puistolantie 6 -tontin yhteydessä olevasta yleisestä pysäköintialueesta (LP) muutetaan osa Ylerminpolku-nimiseksi katualueeksi, jotta mahdollistetaan turvallinen ja selkeä pelastautumisreitti Puistolantie 6 / Koudantie 1 uusille rakennuksille.

Asemakaavan muutoksen toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueen asuntokanta monipuolistuu ja alueelle tulee uusia esteettömiä asuntoja. Myös alueen erityisryhmien palvelut paranevat palveluasumistoiminnan laajentuessa alueella. Kaavan sosiaaliset vaikutukset, mukaan lukien vaikutukset lapsiin ja nuoriin on esitetty asemakaavaselostuksessa. Alueen kaupunkikuva muuttuu kaavaratkaisun toteuttamisen myötä rakennetummaksi ja alueelle tulee ympäristöään korkeampaa rakentamista.

Asemakaavan muutoksesta erotettiin tarkistetun ehdotuksen lautakuntakäsittelyn jälkeen Puistolantie 1:n tontti 41118/19 ja katualuetta kaavamuutoksen hakijan irtautumisilmoituksen perusteella. Kaavakartasta ja selostuksesta on poistettu kaava-alueesta poisrajattuja tonttia ja katualuetta koskeva aineisto, mutta vuorovaikutusraportissa ja osassa liitemateriaaleista on edelleen Puistolantie 1 mukana.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että alueelle mahdollistetaan monipuolisesti erilaisia asumisen hallintamuotoja ja asumisvaihtoehtoja. Pientaloalueelle rakennettavat kerrostalot mahdollistavat alueelle esteettömiä asuntoja ja kaavanmukainen erityisasuminen vanhusten palveluasumista. Kaavaratkaisu edistää AM-ohjelman mukaan asuntotuotannon kasvua.

Nyt laadittu kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alueella sijaitsee nykytilanteessa kaksi Pelastusarmeijan palveluasumistonttia (YS ja YSV), yleinen pysäköintialue (pysäköimisalue), katualuetta sekä puisto ja lähivirkistysaluetta.

Osoitteessa Puistolantie 6 / Koudantie 1 sijaitsevat tontit 41113/2 ja 3 ovat yksityisomistuksessa. Tontilla 41113/2 (Puistolantie 6) sijaitsi vuonna 1978 rakennettu 2-kerroksinen vanhustentalo ja tontilla 41113/3 (Koudantie 1) sijaitsi vuonna 1982 rakennettu 2-kerroksinen vanhusten asuntola. Palvelurakennukset olivat huonossa kunnossa eivätkä vastanneet enää nykyohjeiden mukaisia palveluasumistiloja. Rakennuksille myönnettiin purkulupa vuoden 2025 elokuussa ja ne purettiin joulukuussa 2025.

Tontin koillispuolella on yleistä pysäköintiä varten varattu katualueen osa, jonka pysäköintipaikkoja käyttää esimerkiksi kaava-alueen vieressä sijaitsevan Tuulen Tuvan käyttäjät. Pelastusarmeijan tonttien länsipuolella on puistoalue, joka on luonteeltaan puistometsikkö.

Kaava-alueeseen kuuluu myös katualuetta. Kaava-alueen pohjoisosassa on Ylerminpolku-niminen jalankululle varattu katu sekä Ylermintie, Koudantie ja Puistolantie -nimiset katualueet.

Kaava-alueen vieressä sijaitsee Puistolan peruskoulu, jonka tontille on myönnetty poikkeuslupa uuden koulun rakentamista varten (maankäyttöjohtaja 9.12.2024, 121 §). Koulurakennukseen tulee päiväkodin, leikkipuiston ja liikuntapalveluiden tiloja. Koulun välittömässä läheisyydessä sijaitsee Puistolan liikuntapuisto. Muutoin kaava-alueen ympäristö on pientalovaltaista aluetta.

Alueella voimassa olevat asemakaavat

Alueella on voimassa asemakaavat 7610 (vuodelta 1977), 6906 (v. 1973), 6181 (v. 1971), 11139 (v. 2003) ja 10907 (v. 2001).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja ja niissä alue on merkitty Puistolantie 1 -tontilla kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi (YK), Koudantie 1 -tontilla sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YS) ja Puistolantie 6 -tontilla sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa vanhusten asuntolan (YSV). Kaava-alueella Koudantie, Puistolantie ja Ylerminpolun länsipääty on merkitty katualueeksi. Ylerminpolun itäpääty on voimassa olevassa asemakaavassa porraskatu tai yleiselle jalankululle varattu katualue. Puistolantie 6 -tontin itäpuolella on pysäköimisalue (LP). Kaava-alueella Puistolantie 1 -tontin yhteydessä on pieni lähivirkistysalueen osa (VL) ja Koudantie 1 -tontin länsipuolella puistoalue (P).

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueella olevan katualueen, puistoalueen, lähivirkistysalueen ja yleisen pysäköintialueen. Korttelin 41113 tontit 2 ja 3 ovat yksityisomistuksessa.

Kaavoitus on tullut vireille tontin omistajan hakemuksesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia. Kustannuksia aiheutuu Puistolantien liikennesuunnitelman mukaisista liikennejärjestelyistä, jotka sisältävät mm. reunatukilinjojen siirtoja, katupuiden istutuksia ja uuden keskikorokkeen Puistolantien ja Suurmetsäntien liittymässä.

Investointikustannukset

- Kadut ja liikennealueet 50 000 euroa

Tulovaikutukset

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajien kanssa käytävissä maapoliittisissa neuvotteluissa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, viranomais- ja asiantuntijatahojen lausunnoista, kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomais- ja asiantuntijayhteistyö

Valmistelu on tehty yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen kanssa. Valmistelun aikana on tehty yhteistyötä lisäksi Gasgrid Finland Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, kaupunginmuseon sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuuden kanssa.

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat uudisrakennusten sopeuttamiseen ympäristöönsä mittakaavan ja yleisilmeen keinoin. Kaavaratkaisussa on tehty muutoksia kannanoton mukaisesti viitesuunnitelmiin koskien rakennusten arkkitehtuuria. Kaavasta poistetun Puistolantie 1:n myötä poistui myös tarve kaasuputken siirrolle, mikä oli yksi kannanotoissa esiin tulleista aiheista. Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma-aineistosta saapui 13 kirjallista mielipidettä, joista valtaosa kohdistui kaavasta poistettuun Puistolantie 1 -tonttiin.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (AKL/MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä (AKL/MRL 65 §) 3.3. - 1.4.2025.

Kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Nähtäville asettamisesta on lähetetty kirje ulkopaikkakuntalaisille, jotka rajoittuvat asemakaava-alueeseen.

Kaavaehdotusta koskevia muistutuksia saapui kaksi kappaletta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat suunniteltujen rakennusten korkeuteen ja sijoitteluun, kaupunkikuvaan soveltumattomuuteen, kaavaratkaisun suhteesta yleiskaavaan, pelastustien toteuttamisen aiheuttamiin vaikutuksiin, luontoarvoihin ja ympäristöön sekä kysymykseen siitä, kenen edun tavoittelusta kaavaratkaisussa on kyse ja huoleen, kohdellaanko kiinteistönomistajia tasapuolisesti.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen saatu palaute ei aiheuttanut muutoksia kaavaratkaisuun. Vastineet muistutuksiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Lausunnot saatiin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY), Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes), Helen Sähköverkko Oy:ltä, Gasgrid Finland Oy:ltä ja kaupunginmuseolta.
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, pelastuslaitos, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat jätehuollon suunnitteluun, kaasuputken siirtoon liittyviin vaatimuksiin, toiveeseen lisätä kaava-alueella olevalle LP-alueelle johtovarausalue, sekä toiveeseen täydentää kaavaselostusta lyhyellä kuvauksella purettavista rakennuksista sekä niiden suunnittelijatiedoista. Lausunnoissa myös todettiin, että kaavaratkaisu on kehittynyt osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheesta paremmin ympäristöönsä sopivaksi.

Huomautukset on otettu huomioon siten, että kaavaselostukseen on lisätty kuvaliite Puistolantie 1 ja 6 -kaava-alueelta purettavista rakennuksista (Kuvaliite Puistolantie 1 ja 6 -kaava-alueelta purettavista rakennuksista, Helsingin kaupunki, 17.6.2025). Kaavaselostustekstiin on lisätty purettavien rakennusten suunnittelijatiedot. Lisäksi kaavakarttaan

on lisätty kaava-alueella olevalle LP-alueelle johtovarausmerkintä ja siihen liittyvä kuvaus kaavaselostukseen. Vastineet lausuntoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Tehdyt muutokset ovat luonteeltaan vähäisiä, joten kaavaehdotusta ei ole ollut tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Asemakaavoituspalvelu on lautakunnan päätöksen jälkeen tarkistanut asemakaavan muutosehdotusta nro 12958. Tontti 41118/19 ja siihen liittyvä katualueen osa on poistettu asemakaavan muutoksesta. Asemakaavan muutoksen toinen hakija on aikataulusyistä pyytänyt irrottamaan tonttinsa 41118/19 asemakaavan muutoksesta. Sen vuoksi kaava-alueen rajausta ja nimeä on muutettu. Tontti sijaitsee asemakaava-alueella niin, ettei sen poistamisella kaavasta ole vaikutuksia asemakaavan muun rakentamisen toteutumiselle. Kaavaratkaisun sisältö ei ole muuttunut niiltä osin, joita asemakaavan muutos edelleen koskee.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon ovat ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä, eivätkä ne ole vuorovaikutusprosessin kannalta olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen liittyvä maankäyttösopimus on allekirjoitettu 1.9.2026.

Toimivalta

Alueidenkäyttölain 52 §:n mukaan asemakaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12958 kartta, päivätty 19.8.2025,

	muutettu 25.6.2026
2	Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12958 selostus, päivätty 19.8.2025, muutettu 25.6.2026
3	Liikennesuunnitelma 7788/19.8.2025
4	Vuorovaikutusraportti 3.3.2025, täydennetty 19.8.2025
5	Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1	Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
HSY	Esitysteksti
Hakija	Esitysteksti
Tukes	Esitysteksti
Gasgrid	Esitysteksti
Helen Sähköverkko	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Lupa- ja valvontavirasto	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 607

HEL 2023-009237 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Puistola) korttelin 41113, pysäköimisalueen, puistoalueen ja katualueen asemakaavan 19.8.2025 päivätyn ja 25.6.2026 muutetun piirustuksen numero 12958 mukaisesti ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.08.2025 § 402

HEL 2023-009237 T 10 03 03

ProjectWise-numero 0742_71, projektinumero 0000005

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 19.8.2025 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12958 (liite 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Puistola) korttelin 41113 tontteja 2 ja 3, korttelin 41118 tonttia 19 sekä katu- ja puistoalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin huomautuksiin. Päätösasiakirjat ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2023-009237

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan AKL/MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

26.08.2025 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Mimmi Koriseva. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

19.08.2025 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mimmi Koriseva, arkkitehti, puhelin: 09 310 52217
mimmi.koriseva(a)hel.fi
Maarit Haverinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 52249
maarit.haverinen(a)hel.fi
Sini Moilanen, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 38527
sini.moilanen(a)hel.fi
Kaarina Laakso, tiimipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Olli Kontkanen, projektipäällikkö, melu- ja tärinäasiat, puhelin: 09 310 34521
olli.kontkanen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 28.3.2025

HEL 2023-009237 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Suurmetsän kaupunginosassa osoitteessa Puistolantie 1 ja 6 sijaitsevasta asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Puistolantien aluetta, joka sijaitsee Puistolan eteläosassa. Kaava-muutosalueeseen kuuluu osoitteessa Puistolantie 1 sijaitseva Esikoislestadiolaiset Ry:n rukoushuoneen tontti (YK), osoitteessa Puistolantie 6 sijaitsevat kaksi Pelastusarmeijan palveluasumistonttia (YS ja YSV), katualuetta sekä puisto ja lähivirkistysaluetta. Alueella on voimassa useita asemakaavoja (vuosilta 1971, 1973, 1977 ja 2003). Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi A3 ja A4.

Suunnittelualueen lähellä sijaitsee Puistolan peruskoulu, liikuntapuisto, pientaloaluetta sekä metsäistä viheraluetta. Kaavaratkaisulla mahdollistetaan alueelle tehokkaampaa asuntovaltaista täydennysrakentamista. Kaavaratkaisussa kolme 3–4-kerroksista ja kolme 5–6- kerroksista

asuinkerrostaloa sijoittuvat Puistolantie 1 -tontille (AK) ja kaksi 3–4-kerroksista tuetun erityisasumisen ja tehostetun palveluasumisen rakennusta sijoittuvat Puistolantie 6 -tonteille (AK-1). Täydennysrakentamisen myötä alueelle tulisi uutta asuinkerrosalaa 18 400 k-m² ja asukasmäärän lisäys olisi 380 uutta asukasta.

Asemakaavan muutoksen myötä osoitteessa Puistolantie 1 korttelin 41118 tontti 19 muuttuu kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueesta (YK) asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontille 41118/19 osoitetaan kaavaratkaisussa kuusi rakennusalaa. Tontin pohjoisosassa on kolme pohjoiseteläsuuntaista rakennusalaa ja kullekin niistä on osoitettu rakennusoikeutta 1050 k-m2. Suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi on osoitettu 3–4 kerrosta. Tontin eteläosassa on kolme länsi-itäsuuntaista rakennusalaa, joista läntisimmän rakennusalan rakennusoikeus on 2550 k-m2 ja kahden muun rakennusalan rakennusoikeus 2650 k-m2. Näiden rakennusalojen suurin sallittu kerrosluku on 5–6-kerrosta.

Osoitteessa Puistolantie 6 korttelin 41118 tonttien 2 ja 3 käyttötarkoitus muuttuu tontilla 2 sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueesta, jolle saa sijoittaa vanhusten asuntolan (YSV) ja tontilla 3 sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YS) asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK1). Korttelialueelle saa sijoittaa palveluasuntoja, palvelu- ja erityisasumisen yksiköitä ja näitä tiloja palvelevia yhteis- ja huoltotiloja sekä liiketiloja. Kaavaratkaisun mukaiselle tontille 41113/4 on osoitettu kaavaratkaisussa yksi taitteinen rakennusala ja rakennuksen suurin sallittu kerrosluku on sen eteläosassa 4 kerrosta ja pohjoisosassa 3 kerrosta. Tontin rakennusoikeudellinen kerrosala on 3400 k-m2. Koudantien varrelle on osoitettu alueen osa pysäköintipaikkaa varten. Kaavaratkaisun mukaiselle tontille 41113/5 on osoitettu kaavaratkaisussa myös yksi taitteinen rakennusala, jonka suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi on sen eteläosassa merkitty 4 kerrosta ja pohjoisosassa 3 kerrosta. Tontin rakennusoikeudellinen kerrosala on 4000 k-m2. Tontin pohjoisosaan ja itäosaan on osoitettu puin ja pensain istutettava alueen osa, jolla kaupunkikuvallisesti merkittävä puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia.

Kaupunginmuseon kanta

Kaupunginmuseo katsoi aiemmassa lausunnossaan (15.3.2024), ettei purettavaksi esitetyillä rakennuksilla ole niin merkittäviä rakennustaiteellisia tai kulttuurihistoriallisia arvoja, ettei esitetty kaavamuutos olisi mahdollinen. Museo piti lausunnossaan kuitenkin tärkeänä, että uudisrakennusten suunnittelussa huomioidaan alueen nykyinen rakennuskanta ja uudisrakennukset sopeutetaan ympäristöön mittakaavan ja yleisilmeen avulla. Puis-tola on kehittynyt alueena 1900-luvun alkuvuo-

sikymmenistä alkaen vaiheittain rakennustavaltaan monimuotoiseksi alueeksi eikä muodosta yhtenäistä kulttuuriympäristökokonaisuutta. Puistolantien nykyinen ympäristö muodostuu eriaikakausina rakentuneista matalista ja väljästi sijoitelluista pien-, rivi- ja kerrostaloista. Kaavaratkaisun mukaiset uudisrakennukset luovat uuden kerrostuman alueelle. Museo pitää tärkeänä, että kummallakin kaava-alueen tontilla säilytetään olemassa olevia kaupunkikuvallisesti merkittäviä puita, jolloin alueelle ominainen vehreys säilyy. Uudisrakennusten kaupunkikuvallista vaikutusta on ohjattu antamalla asemakaavassa määräyksiä rakennusten arkkitehtuurista, julkisivumateriaaleista sekä rakennusmassojen jäsentelystä.

Kaavaratkaisun myötä alueelta poistuu rukoushuonerakennus, jonka myötä alueen uskonnollinen kokoontumistoiminta vähenee. Kaavaratkaisun myötä myös alueen kaupunkikuva muuttuu rakennetummaksi ja alueelle tulee ympäristöään korkeampaa rakentamista. Purettavaksi esitetyn vuonna 1980 valmistuneen seurakuntatalon on suunnitellut projektiryhmä Hyttinen-Jyränoja-Rytilä. Kaavamuutoksen viitesuunnitelmassa (4.3.2024) on havainnollistettu uudisrakennusten sijoittumista ympäristöön. Purettavan rakennuksen tilalle on suunniteltu kuusi asuinkerrostaloa, joista puolet ovat 3–4-kerroksisia ja puolet 5–6-kerroksisia. Museo esitti aiemmassa lausunnossaan, että rakennusten mittakaavassa huomioitaisiin paremmin alueen nykyinen rakennuskanta, sillä Puistolantie 1 havainnekuvassa neljä- kuusikerroksiset kerrostalot erottuvat lähiympäristön pienimittakaavaista rakennuskantaa korkeampana ja mittakaavaltaan suurempana. Kaavamuutoksen liitteenä olevan vuorovaikutusraportin (3.3.2025) mukaan Puistolantie 1 -tontilla kaavaan on laadittu määräyksiä rakennuksien julkisivujen jäsennöinnistä pienempiin osiin, jotta suunnitelma olisi paremmin pientaloalueen mittakaavaan sopiva. Lisäksi Puistolantie 1 -tontin rakennuksien harjakattosuuntia on muutettu OAS-vaiheen suunnitelmista ja ne on myös merkitty kaavaehdotukseen. Museon näkökulmasta muutokset sopeuttavat uusia kerrostaloja paremmin alueen rakennettuun ympäristöön. Myös tontin ja pientaloalueen väliin kaavassa määritelty puin ja pensain istutettava alue, jolla kaupunkikuvallisesti merkittävä puusto tulee säilyttää, pehmentää uuden kerrostaloalueen vaikutusta ympäristössä.

Puistolantie 6 osalta tontilta esitetään purettavaksi kaksikerroksinen Pelastusarmeijan vanhustentalo ja kaksi-kerroksinen Pelastusarmeijan asuntola. Rakennukset on suunnitellut Arkkitehtitoimisto Kaisa Harjanne ja Maija Suurla. Vanhustentalo on valmistunut vuonna 1978 ja asuntolarakennus vuonna 1982. Kaavaratkaisu on tehty, koska tontilla nykyisin olevan Pelastusarmeijan vanhusten palvelutalon rakennukset ovat kaavaselostuksen mukaan huonossa kunnossa. Lisäksi on ilmennyt tarvetta toiminnan laajentamiselle. Kaavamuutoksessa tontin kerrosalaa lisätään. Museo on todennut aiemmassa lausunnossaan, että

Puistolantie 6/ Koudantie 1 tontille esitetyt rakennukset ovat havainnekuvien perusteella sopeutettu alueelle riittävässä määrin. Tontille suunniteltujen uudisrakennusten suunnitelmia on kehitetty kaavahankkeen edetessä ja länsipuoleisen rakennuksen pohjoisosaa on madallettu neljästä kerroksesta kolmeen kerrokseen. Museo pitää tätä positiivisena ratkaisuna. Museon näkökulmasta on kuitenkin valitettavaa, että aiemmassa viitesuunnitelmassa esitetystä 4-kerroksisen ja 3-kerroksisen rakennusosan yhdistävästä 1-kerroksisesta nivelosasta on luovuttu.

Kaupunginmuseo esittää, että kaavaselostusta täydennetään purettavien rakennusten lyhyellä kuvauksella sekä suunnittelijatiedoilla. Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Puistolantie 1 ja 6 asemakaavan muutoksen ehdotuksesta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 15.3.2024

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.12.2024 § 60

HEL 2023-009237 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12958 pohjakartan kaupunginosassa 41 Suurmetsä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12958
Kaupunginosa: 41 Suurmetsä
Kartoituksen työnumero: 49/2024
Pohjakartta valmistunut: 25.11.2024
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 06.11.2024 § 105

HEL 2023-009237 T 10 03 03

Johanna Lehtonen esitteli alueen suunnittelutilannetta.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavan uuden nimen:

Ylerminkulku – Ylermigången

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Helkavirret); liitynnäinen, Ylermintien mukaan.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

10
Vuosaaren Pohjoisen lähikeskustan asemakaavan muutos (nro 12673) (sis. liikennesuunnitelman)

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) korttelin 54052 tonttien 1, 4 ja 6, korttelin 54054 tontin 4, korttelin 54058 tonttien 3 ja 4, korttelin 54146 tontin 1, korttelin 54147 tontin 1 sekä katu-, puisto- ja vesialueiden asemakaavan muutoksen 8.10.2024 päivätyn ja 25.2.2025 muutetun piirustuksen numero 12673 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuu uusi kortteli 54526.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Vuosaaren pohjoisen lähikeskuksen aluetta Keski-Vuosaaressa. Alue on yleiskaavassa merkitty merkinnällä lähikeskusta C3, ja alue on osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle monipuolisesti lisää asuntoja ja lähipalveluja purkamalla Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen rakennuksen ja kehittämällä ostoskeskustonttia.

Viereiselle tontille vuonna 2016 valmistuneen S-Market Vuosaaren myötä suuri osa ostoskeskusrakennuksen liiketiloista on jäänyt tyhjilleen. Rakennuksesta laaditun kuntoselvityksen mukaan rakennus on rakennusteknisesti pääosin tyydyttävässä kunnossa. Korjattavuusselvityksen mukaan korjausvelan on kuitenkin arvioitu olevan yli 4,6 miljoonaa euroa (alv. 0 %). Markkina-arvioselvityksen mukaan peruskorjaamista ei pidetä taloudellisesti kannattavana, eikä peruskorjaamiselle välttämättä saa rahoitusta.

Vuonna 2021 laaditussa Helsingin ostoskeskukset tilannekatsauksessa Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus on määritelty luokkaan: ”Asemakaavallisesti arvokas, aikakaudelle tyypillistä arkkitehtuuria, säilyttäminen haasteellista, täydennys- tai uudisrakentamisen yhteydessä on otettava huomioon ominaispiirteet.” Selvityksen pohjalta kaupunginmuseon kanssa määriteltyjä luokituksia on yhteensä kuusi, joista Vuosaaren pohjoinen ostoskeskus sijoittuu kolmanneksi matalimpaan. Tämä on luokista ensimmäinen, jossa ei ole suoraa vaatimusta tai suositusta rakennusten säilyttämisestä.

Nykyisen vajaakäyttöisen ostoskeskusrakennuksen purkamisella ja korvaamisella tehokkaammalla ja monipuolisemmalla täydennysrakentamisella tavoitellaan alueen elinvoimaisuuden kasvattamista: uusia lähipalveluja, uusia nykyaikaisia esteettömiä asuntoja ja nykyaikaista urbaania kävely-ympäristöä. Osa uudisrakentamisesta voi toteutua palveluasumisena. Täydennysrakennettava tontti sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle Kallvikintiellä kulkevan nykyisen bussiliikenteen runkolinjan 560 läheisyyteen. Kyseinen linja on esitetty yleiskaavassa 2016 korvattavaksi pikaraitiotieyhteys Jokeri 2:lla.

Kaavaratkaisu pyrkii muodostamaan Mustalahdentien liikenne- ja pysäköintialueista, Ilveskorvenpuiston virkistysalueista ja uudesta - toiminnoiltaan sekoittuneesta - korttelialueesta entistä vetovoimaisemman kokonaisuuden. Uuden korttelin keskusaukiosta muodostetaan asuinalueen asukkaiden yhteinen kokoontumispaikka ja olohuone.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten tehokas täydennysrakentaminen sopeutetaan alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Nykyisen liikerakennusten korttelialueen poistaminen ja Vuosaaren pohjoisen ostokeskuksen purkaminen vähentää alueen toimitilakerrosalaa 3 500 k-m². Muodostettavalla asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten korttelialueella uutta asuntokerrosalaa on enintään 13 400 k-m², josta palveluasumista on enintään 5 400 k-m². Liiketilakerrosalaa on vähintään 780 k-m². Asukasmäärän lisäys on enintään noin 300 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7663), jonka mukaan Mustalahdentien katualueelle lisätään pysäköintialueita uusien tonttien vieras- ja asiointipysäköintiä varten.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykyisen ostoskeskuksen tilalle voidaan toteuttaa tehokas asuin-, liike-, toimisto- ja palvelurakennusten korttelialue (ALP).

Uusien ALP-tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,0.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista edistämällä asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä, vahvistamalla kaupunginosan elävyyttä ja omaleimaisuutta sekä ehkäisemällä alueiden välistä eriytymistä. Kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Kallvikintien suunnitteluperiaatteet 21.5.2019 (253 §) alueen jatkosuunnittelun pohjaksi.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue on Keski-Vuosaaren 1960-luvun metsälähiöalueen pohjoisosassa. Avoimet, väljät ja mäntypuustoiset asuinkorttelialueet ympäröivät nykyistä 1960-luvun ostoskeskusrakennusta ja sen viereen 2010-luvulla tehtyä uutta päivittäistavarakauppaa. Suunnittelualueen eteläpuolella ovat ns. ”Laivatalot”: VIII-kerroksiset asuinkerrostalot, jotka muodostavat alueen kaupunkirakenteellisen maamerkin. Laivatalojen välistä kulkeva Kivisaarenpolun suuntainen linja muodostaa yhdessä Neitsytsaarentien kanssa kaupunkirakenteellisen pääkulkuyhteyden suunnittelualueen läpi.

Alueen länsireunassa on Kallvikintie, joka on Keski-Vuosaaren pohjois-eteläsuuntainen pääajoyhteys Itäväylältä kohti Vuosaaren keskustaa. Itäreunassa on Liinamaanpuisto, joka on osa Vuosaaren keskuspuistoa.

Alueelle saavutaan Kallvikintieltä Mustalahdentietä pitkin, joka sivuaa Ilveskorvenpuiston pohjoisreunaa. Puiston keskellä on Kangaslampi. Lammen ja ostoskeskuksen välissä ovat lasten leikkialueet sekä ostoskeskuksen pysäköintialue.

Alueella on voimassa neljä asemakaavaa (vuosilta 1970–2017). Asemakaavoissa alue on merkitty ostoskeskuksen tontin 54052/1 osalta liikerakennusten korttelialueeksi, tontin 54052/4 osalta palvelurakennusten korttelialueeksi, tontin 54052/6 osalta asuinkerrostalojen korttelialueeksi ensisijaisesti vanhusten asuntoja varten, Ilveskorvenpuiston osalta puistoksi ja korttelin 54058 osalta julkisten palvelurakennusten korttelialueeksi. Niinisaarentie ja Mustalahdentie ovat katualuetta.

Helsingin kaupunki omistaa katu- ja puistoalueet, autopaikkojen korttelialueet ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen. Kortteli 54052 on yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta, ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti (05/24):

Kadut ja liikennealueet	1,0 milj. euroa
Puistot ja virkistysalueet	0,2 milj. euroa
YHT	1,2 milj. euroa

Kadut ja liikennealueet pitää sisällään Mustalahdentielle kohdistuvat liikennesuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Puisto ja virkistysalueet koostuu korttelin 54052 eteläpuoliselle VP alueelle tehtävästä peruspa-rannuksesta. Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 8.11.–9.12.2024

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 8.10.2024 ja lautakunta päätti 22.10.2024 asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ostoskeskusrakennuksen purkamiseen, yhteisötalotoiminnan loppumiseen, kaavaprosessin vuorovaikutukseen ja edeltävän kaavamuutosprosessin kuvaamiseen osana käynnissä olevaa kaavamuutosta.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. HSY esitti johtokujamerkinnän lisäämistä puistoon, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuurikeskukset-palvelu vahvisti osallistumisensa korttelin taidevalaistuksen osallisuushankkeeseen, ja kaupunginmuseo totesi kaavaratkaisun pohjautuvan nähtävilläolleisiin viitesuunnitelmiin, jolloin heillä ei ollut asiaan huomautettavaa.

Lausunnot saatiin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY), kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuurikeskukset-palvelulta ja kaupunginmuseolta.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaavaan liittyvä maankäyttösopimus on allekirjoitettu 21.8.2026.

Käsitellessään asemakaavaa ja asemakaavan muutosta, kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi seuraavan evästyksen:

- Lautakunta pitää kaavamuutosta ja alueen suunnitelmaa hyvänä. Samalla lautakunta kuitenkin korostaa nykyisissä tiloissa toimivan yhteisötalotoiminnan jatkumisen tärkeyttä Vuosaaressa saavutettavana ja tiloiltaan sopivana. Väestöltään Suomen toiseksi suurimman kaupunginosan matalan kynnyksen palveluiden riittävyydestä tulee huolehtia. Siksi lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki yli toimialarajojen huolehtii siitä, että tämän kaavamuutoksen salliman vanha ostoskeskuksen purun yhteydessä huolehditaan siitä, että yhteisötalotoiminta Vuosaaressa ei keskeydy ja se tarjoaa monipuolista toimintaa Vuosaaren kasvavalle ja monimuotoiselle väestölle.

Toimivalta

Alueidenkäyttölain 52 §:n mukaan asemakaavan hyväksyy kunnanvaltuusto.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1	Asemakaavan muutoksen nro 12673 kartta, päivätty 8.10.2024, muutettu 25.2.2025
2	Asemakaavan muutoksen nro 12673 selostus, päivätty 8.10.2024, muutettu 25.2.2025, päivitetty Kylk:n 25.2.2025 päätöksen mukaiseksi
3	Liikennesuunnitelma (piir.nro 7663 / 25.2.2025)
4	Vuorovaikutusraportti 8.10.2024, täydennetty 25.2.2025 ja asukastilaisuuden 16.1.2020 muistio
5	Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

1	Sijaintikartta
2	Ilmakuva
3	Maankäyttösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Hakija	Esitysteksti
HSY	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Lupa- ja valvontavirasto	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 634

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) korttelin 54052 tonttien 1, 4 ja 6, korttelin 54054 tontin 4, korttelin 54058 tonttien 3 ja 4, korttelin 54146 tontin 1, korttelin 54147 tontin 1 sekä katu-, puisto- ja vesialueiden asemakaavan muutoksen 8.10.2024 päivätyn ja 25.2.2025 muutetun piirustuksen numero 12673 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuu uusi kortteli 54526.

07.09.2026 Pöydälle

31.08.2026 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.02.2025 § 88

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Hankenumero 0592_15

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.10.2024 päivätyn ja 25.2.2025 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12673 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Keski-Vuosaari) korttelin 54052 tontteja 1, 4 ja 6, korttelin 54054 tonttia 4, korttelin 54058 tonttia 3 ja 4, korttelin 54146 tonttia 1, korttelin 54147 tonttia 1 sekä katu-, puisto- ja vesialuetta (muodostuu uusi kortteli 54526).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville

- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2019-010924

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lautakunta piti kaavamuutosta ja alueen suunnitelmaa hyvänä. Samalla lautakunta kuitenkin korosti nykyisissä tiloissa toimivan yhteisötalotoiminnan jatkumisen tärkeyttä Vuosaaressa saavutettavana ja tiloiltaan sopivana. Väestöltään Suomen toiseksi suurimman kaupunginosan matalan kynnyksen palveluiden riittävyydestä tulee huolehtia. Siksi lautakunta piti tärkeänä, että kaupunki yli toimialarajojen huolehtii siitä, että tämän kaavamuutoksen salliman vanha ostoskeskuksen purun yhteydessä huolehditaan siitä, että yhteisötalotoiminta Vuosaaressa ei keskeydy ja se tarjoaa monipuolista toimintaa Vuosaaren kasvavalle ja monimuotoiselle väestölle.

Käsittely

25.02.2025 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Jussi Ukkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:
Jenni Hjelt: Lisätään esitysehdotuksen loppuun:
Lautakunta pitää kaavamuutosta ja alueen suunnitelmaa hyvänä. Samalla lautakunta kuitenkin korostaa nykyisissä tiloissa toimivan yhteisötalotoiminnan jatkumisen tärkeyttä Vuosaaressa saavutettavana ja tiloiltaan sopivana. Väestöltään Suomen toiseksi suurimman kaupunginosan matalan kynnyksen palveluiden riittävyydestä tulee huolehtia. Siksi lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunki yli toimialarajojen huolehtii siitä, että tämän kaavamuutoksen salliman vanha ostoskeskuksen purun yhteydessä huolehditaan siitä, että yhteisötalotoiminta Vuosaaressa ei keskeydy ja se tarjoaa monipuolista toimintaa Vuosaaren kasvavalle ja monimuotoiselle väestölle.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äänet: 2
Otto Meri, Risto Rautava

Ei-äänet: 9
Jenni Hjelt, Olli-Pekka Koljonen, Noora Laak, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen, Nils Torvalds

Tyhjä: 2
Tarik Ahsanullah, Mika Raatikainen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 9 (2 tyhjää).

22.10.2024 Ehdotuksen mukaan

08.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Ukkonen, arkkitehti, asemakaavoitus, puhelin: 09 310 20516
jussi.ukkonen(a)hel.fi
Susanna Ratinen, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 09 310 32129
susanna.ratinen(a)hel.fi
Elina Inkiläinen, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 52971
elina.inkilainen(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 09 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kulttuurikeskukset -palvelu 10.12.2024

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Kulttuuri ja vapaa-aikatoimialan Kulttuurikeskukset -palvelun osalta todetaan, että kulttuurikeskus Vuotalo on osallistunut ja osallistuu yhteistyöhön koskien Pohjois-Vuosaaren lähikeskuksen korttelikohtaisen valaistussuunnitelman laadintaa. Taidevalaisua osana korttelin valaistusmallia voidaan pitää alueen identiteettiä, turvallisuutta, viihtyvyyttä ja arvostusta parantavana, innovatiivisena ratkaisuna.

Vuotalon tuottamalla placemaking prosessilla kerätään asukkaiden toiveita, ajatuksia ja paikalliskokemusta Pohjois-Vuosaaren korttelikohtaisen valaistussuunnitelman pohjaksi. Vuotalolta tilattavan placemaking projektin toteuttaa Päivi Raivio Raivio Bumann Oy:sta, joka on alalla kokenut toimija. Pohjois-Vuosaaressa kartoitetaan korttelikohtaiselle aukiovalaistukselle toivottavat vaikutukset (kaupunkikuva, turvallisuus, viihtyisyys, osallisuus) lyhyillä haastatteluilla pääsidosryhmille. Asukkailta kerätyn paikkatietomateriaalin tuella voidaan jatkokehittää aukion valaistussuunnittelua. Alueen asukkailta kerätty tieto vastaa tavoiteltuun paikallisuuteen, vaikutuksiin sekä asukasosallisuuden lisääntymiseen alueella. Prosessin kautta lisätään tietoisuutta julkisen tilan taiteen mahdollisuuksista ja luodaan yhteyksiä asukasyhteisöön.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kulttuurikeskukset -palvelu 9.1.2024

Lisätiedot

Paiju Tyrväinen, kulttuurikeskusten päällikkö, puhelin: 09 310 29874
paiju.tyrvainen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 4.12.2024

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vuosaaren pohjoisen lähikeskustan asemakaavanmuutoksen ehdotusta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Kaavaratkaisun tavoitteena on vahvistaa Kallvikintien kehittyvän joukkoliikenneyhteyden varrella olevaa Vuosaaren pohjoista lähikeskusta-aluetta mahdollistamalla nykyisen Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen tilalle toiminnoiltaan sekoittunut asuin-, liike-, toimisto-, ja palvelurakennusten korttelialue.

Nykyisen vajaakäyttöisen ostoskeskusrakennuksen purkamisella ja korvaamisella tehokkaammalla ja monipuolisemmalla täydennysrakentamisella tavoitellaan alueen elinvoimaisuuden kasvattamista: uusia lähipalveluja, uusia nykyaikaisia esteettömiä asuntoja ja nykyaikaista urbaania kävely-ympäristöä. Osa uudisrakentamisesta voi toteutua palveluasumisena.

Uudistuva keskustakokonaisuus tavoittelee alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön uutta tulkintaa, jossa tehokas täydennysrakentaminen sopeutuu alueen kaupunkikuvallisiin ja maisemallisiin arvoihin.

Uudisrakennusten arkkitehtuuria ohjataan kaavamääräyksillä, jotka perustuvat alueen 1960-luvun arkkitehtuurin vaakalinjaisuuteen sekä nykyisen ostoskeskusrakennuksen pääpiirteisiin: selväjakoiseen julkisivuväritykseen sekä katosten ja pilareiden tyyliin ja materiaalisuuteen. Määräykset ohjaavat uudisrakentamista sopeutumaan alueen kaupunkikuvaan.

OAS-lausunnossaan museo piti valitettavana, että hankkeessa on päädytty ostoskeskuksen purkamiseen. Tämän johdosta täydentävän rakentamisen tulee olla paitsi kunnianhimoista, ja ottaa myös huomioon arvokas kulttuuriympäristö. Samalla museo totesi, että kulttuuriympäristön reunaehtoja tarkastelemalla on viitesuunnitelmassa saatu aikaan lopputulos, johon museolla ei ole huomauttamista.

Nyt esitetty kaavaehdotus vastaa viitesuunnitelmaa, eikä museolla ole asemakaavanmuutoksen ehdotukseen huomauttamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 8.1.2024

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.04.2024 § 23

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12673 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12673
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 10/2024
Pohjakartta valmistunut: 11.4.2024
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Viestintäosasto Osallisuusyksikkö 10.1.2024

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt kaupunginkanslian osallisuusyksiköltä kannanottoa koskien Vuosaaren pohjoista lähikeskustaa asemakaavan muutoksesta. Kannanotto on pyydetty, koska nykyisessä ostoskeskusrakennuksessa sijaitsee Stadin yhteisötalo Vuosaari. Kaupunkiympäristön toimiala tarvitsee tiedon, onko yhteisötalotoiminnan jatkumiselle alueella edellytyksiä nykyisen ostoskeskusrakennuksen purkamisen jälkeen.

Kaupunki ylläpitää tällä hetkellä kymmentä Stadin yhteisötaloa (entiset Stadin asukastalot) sekä osallistuvan budjetoinnin rahoituksella määräaikaista yhteisötaloa Käpylässä.

Talot sijaitsevat suurpiireittäin seuraavasti:

Eteläinen suurpiiri: Stadin asukastalo Betania

Läntinen suurpiiri: Stadin asukastalo Lassila

Keskinen suurpiiri: Stadin asukastalo Hanna, Stadin asukastalo Käpylä (Oma Stadi, osallisuusrahasto) Pohjoinen Suurpiiri: Stadin asukastalo Saunabaari, Stadin asukastalo Oulunkylän Seurahuone

Koillinen suurpiiri: Stadin asukastalo Malmi, Stadin Asukastalo Pihlajanmäki

Itäinen Suurpiiri: Stadin asukastalo Kontula, Stadin asukastalo Vuosaari

Yhteisötalot sijaitsevat epätasaisesti eri puolilla Helsinkiä. Niiden epätasaisen sijoittumisen historia juontuu sosiaaliviraston 90-luvun aluepainotteisesta työstä sekä 90-luvun lähiöprojektialueista ja EU-rahoitteisen Urban-ohjelman kohdealueista.

Tällä hetkellä kaupungin kymmenen eri yhteisötaloa ovat kukin toiminnoiltaan, sisällöiltään, ja mahdollisuuksiltaan hyvin erilaisia - myös sijainnin ja tilojen koon näkökulmasta. Ne toimivat infopisteinä, matalan kynnyksen olohuoneina, harrastusverstaina, kokoontumis- ja kohtaamispaikkoina, osallisuuden lisääjinä ja vapaa-ajan hengailupaikkoina. Yhteisötalot ovat kaikille avoimia, monipuolisen tekemisen ja kohtaamisen paikkoja. Yhteisötaloilla toimitaan yhteistyössä asukkaiden, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden kanssa. Yhteisötalot toimivat matalan kynnyksen periaatteella ja aktivoivat eri asuinalueiden asukkaita aloitteellisuuteen, yhteisöllisyyteen, yhdessä viihtymiseen ja tekemiseen. Iltaisin ja viikonloppuisin talojen tilat ovat vuokrakäytössä eri toimijoilla

kuoroista liikuntaryhmiin. Asukkaiden on myös mahdollista vuokrata yhteisötalojen tiloja omaan käyttöön. Osallisuusyksikön yhteisötalotoiminta on kuitenkin keskittynyt matalankynnyksen palvelujen ja harrastusmahdollisuuksien tuottamiseen eikä keskity pelkästään tilavuokrauksiin.

Yhteisötalotoiminnan kehittämistä tulee tarkastella laajemmin kokonaisuutena Itä-Helsingissä. Vuosaaren yhteisötalon nykyinen ja alustavassa uudisrakennuksen suunnitelmassa vielä mukana oleva sijainti eivät palvele kulkuyhteyksien ja tilojen koon puolesta yhteisötoiminnan tarpeita. Yhteisötalojen toimintaa kehitetään tavoitteellisesti vastaamaan laajempaa ja monipuolisempaa kävijäkuntaa sekä vastamaan muiden yhteistyökumppaneiden, toimijoiden ja kuntalaisten tilankäytön tarpeita. Toiminnan toteuttaminen edellyttää lapsiperheille, eri kulttuuritaustaisille, eri ikäisille ja liikuntarajoitteisille kävijöille soveltuvampaa sijaintia ja tilaa. Vuosaaren yhteisötalon nykyisessä tilassa voidaan jatkaa pienimuotoista toimintaa, kunnes kiinteistö puretaan. Itä-Helsingin osalta yhteisötalotoiminnan kehittämisen painopiste tulee tulevaisuudessa olemaan mitä luultavammin Vuosaaren keskustan, Itäkeskuksen tai Kontulan alueella.

Lisätiedot

Irene Pudassalo-Thurman, yhteisötalotoiminnan päällikkö, puhelin: 09 310 24323
irene.pudassalo-thurman(a)hel.fi
Johanna Seppälä, osallisuusjohtaja, puhelin: 09 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 31.1.2020

HEL 2019-010924 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vuosaaren pohjoisen lähikeskustan asemakaavanmuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Vuosaaren pohjoisen lähikeskuksen aluetta Keski-Vuosaaressa. Alue on osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Tavoitteena on mahdollistaa alueelle nykyistä paremmat lähipalvelut Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen tonttia kehittämällä ja monipuolistaa alueen asuntokantaa täydennysrakentamalla asuinrakennuksia kortteli-, ja puistoalueille. Täydennysrakentamalla on tarkoitus vahvistaa lähikeskuksen elinvoimaisuutta ja saada lisää asuntoja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle Kallvikintiellä kulkevan

nykyisen bussiliikenteen runkolinjan 560 läheisyyteen. Kyseinen linja on esitetty yleiskaava 2016:sta korvattavaksi pikaraitiotieyhteys Jokeri 2:lla arviolta 2030-luvulla.

Vuosaaren Liikekeskus Oy on hakenut asemakaavan muutosta. Nykyinen ostoskeskus tontilla 54052/1 on tarkoitus purkaa ja tilalle ollaan suunnittelemassa toiminnallisesti sekoittunutta keskustakorttelia. Korttelin V-VIII-kerroksisista asuinkerrostaloista osa on suunniteltu erityisasumiselle. I-kerroksisissa matalissa osissa on yksityinen päiväkoti, liiketiloja sekä asumisen yhteistiloja. Rakennusten keskelle ollaan suunnittelemassa puistomaista aukiota, joka avautuu suoraan tontin viereiseen Ilveskorvenpuistoon sekä yksityisempää rakennusten rajaamaa pihaaluetta korttelin asukkaille ja uudelle päiväkodille. Korttelin läpi suunnitellaan yleinen kulkuyhteys pohjois-eteläsuunnassa Kivisaarenpolun jatkeeksi. Nykyisessä ostoskeskuksessa oleva Helsingin kaupungin lähiöasema jatkaa mahdollisesti toimintaansa korttelin uusissa tiloissa.

Ilveskorvenpuisto on suunniteltu säilymään pääosin ennallaan. Puistoa koskien on meneillään erillinen peruskorjaushanke, jossa puiston toimintoja ja tiloja kehitetään, lammen ruoppausta suunnitellaan ja kasvillisuutta kunnostetaan. Tämän asemakaavan muutoksen yhteydessä tutkitaan liiketilapaviljongin sijoittamista puiston pohjoisnurkkaan Mustalahdentien ja Kallvikintien risteyksen yhteyteen sekä Mustalahdentien mahdollista leventämistä tai siirtoa nykyistä katulinjausta etelämmäs osittain puistoalueelle.

Mustalahdentien mahdollinen leventäminen tai siirtäminen liittyy kadun pohjoispuolisten lähivirkistysalueen, autopaikkojen korttelialueen sekä korttelin 54053 täydennysrakentamisen tutkimiseen. Näiden alueiden täydennysrakentamista yhdessä korttelin 54053 ja Niinisaarentien välisen puistoalueen kanssa suunnitellaan kaupungin aloitteesta. Korttelin 54053 täydennysrakentamista tutkitaan mahdollistamalla 1960-luvun asuinkerrostalojen purkaminen. Tavoitteena on alueen tehokas täydennysrakentaminen, jonka yhteydessä kehitetään myös kaupallisia palveluita, koska kortteli sijaitsee Kallvikintien tulevan pikaraitiotieyhteyden vieressä ja osana Vuosaaren pohjoista lähikeskustaa.

Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia mm. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja liikenteeseen ja laaditaan tarvittavat selvitykset kaavaratkaisun merkittävien vaikutusten arvioimiseksi.

Keski-Vuosaaren 1960-luvun alue on säilyttänyt varsin hyvin metsäkaupungin leiman. Alueen tunnuspiirteitä ovat ulkosyöttöinen liikenne, rakennusryhmien saarekemaisuus, palveluiden sijoittaminen ostoskes-

kuksiin, metsävaltainen keskuspuisto ja runsas jalankulkuverkosto. Samalla tämä Vuosaaren metsäkaupunkimaisuus tekee tiivistämisen hyvin hankalaksi.

Esillä oleva asemakaavamuutos on luonteelta voimakkaasti purkaen täydentyvä. Vuosaarten kaltaisissa kokonaisuuksissa yhden korttelin muutoksilla on huomattava vaikutus koko kaupunginosan toimintaan ja lähiölle tunnusomaiselle puolijulkisen tilan luonteelle.

Purettavaksi kaavailtuun ostoskeskukseen Helsingin kaupunginmuseo otti välillisesti kantaa vuoden 2012 asemakaavamuutosehdotuksessa koskien korttelia 54052 ja tonttia 54057/4, jolloin Ostoskeskuksen omistava Vuosaaren Liikekeskus Oy vastusti suojelua, minkä seurauksena asemakaavan muutosehdotuksesta ostoskeskuksen tontti rajattiin pois. Kaavan seurauksena vanhan ostoskeskuksen kehittäminen on muuttunut haastavaksi.

Kaupunginmuseon laatimassa ostoskeskusinventoinnissa, arkkitehti Lauri Silvennoisen suunnittelema, vuonna 1965 valmistunut ostoskeskus luokiteltiin ylimpään 1. luokkaan. Perustelut luokittelulle olivat arkkitehtuurin korkea laatu, mikä näkyy rakennuksen harkitussa ja viimeistellyssä massoittelussa. Melko hyvin säilyneen ostoskeskuksen ympäristöarvo on erittäin merkittävä, ja se liittyy olennaisesti Lauri Silvennoisen suunnittelemaan asuinkerrostaloalueeseen. Tämän johdosta ostoskeskuksen purkamista ja sen perusteita tulee tarkastella huolellisesti.

OAS-aineistossa on mukana ostoskeskuksen viitesuunnitelma. Mikäli ostoskeskuksen suhteen päädytään purkavaan täydentämiseen, tulee uudisrakentamisen olla selkeän alisteista alueen ikonisina tunnusmerkkeinä toimiville korttelissa 54059 sijaitseville Lauri Silvennoisen suunnittelemille veistoksellisille ”Laivataloille”. Lisäksi viitesuunnitelman lounaisin rakennus tekee alueen koordinaatistolle epäluonteenomaisen ja perusteettoman nytkähdyksen.

Korttelin 54053 täydennysrakentamista tutkitaan mahdollistamalla 1960-luvun asuinkerrostalojen purkaminen. Korttelissa sijaitsevat lamellikerrostalot ovat rakennusmestari Klaus Grathin vuonna 1964 suunnittelemia, ja nivoutuvat viereisen korttelin Niilo Kokon vuotta aiemmin suunnittelemaan, Vuosaaren inventoinnissa korkealla arvostetun asuinkorttelin sommitteluun. Korttelin kehittämiselle on tarjolla muitakin tapoja kuin huomattavan hiilipiikin aikaansaava purkaminen, kuten esimerkiksi lamellin jatkaminen ja korottaminen. Maakunnallisesti arvokkaassa kohteessa täydentävä purkaminen ei ole perusteltua.

Kaupunginmuseo korostaa, että mahdollista tiivistämistä tulee tutkia rakennusten korjaamisen ja laajentamisen kautta.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

11
Tilojen vuokraamisen jatkaminen ja laajentaminen perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja nuorisopalveluiden käyttöön (Suuntimotie 28, Suurmetsä)

HEL 2025-012164 T 10 01 02

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto jatkovuokraa Suuntimopuistosta osoitteessa Suuntimotie 28 sijaitsevat enintään noin 9 480 htm² laajuiset tilat 3.6.2026 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen sekä nuorisopalveluiden käyttöön siten, että arvonlisäverottomien pääomavuokrien kokonaissumma on enintään 44 300 000 euroa 20 vuoden vuokra-ajalta huhtikuun 2026 kustannustasossa.

Vuokraus tehdään ehdolla, että vuokrauksen kohteena oleva rakennus siirtyy Parmaco FXL Oy:n omistukseen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tausta ja tarpeellisuus

Puistolan alueella on arvioitu tarvittavan tiloja useille koulu- ja päiväkotihankkeille sekä pysyviä tiloja nuorisotyölle.

Kaupunki on vuokrannut rakennuksen nykyiset tilat (8 500 brm²) alueen koulu- ja päiväkotirakennusten korvaavien uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden väistötiloiksi ja sen jälkeen palvelemaan joustavasti osana lähialueen palveluverkkoa (Kaupunginvaltuusto 17.6.2020 § 175).

Siirrettävistä tilaelementeistä koostuva rakennus on alun perin toteutettu Maatullin ala-asteen kiireellisen väistöaikataulun vuoksi poikkeusluvalla, jonka vuoksi vain viiden vuoden tilapäinen rakennuslupa ja vuokrasopimus olivat mahdollisia.

Rakennus vastaa ominaisuuksiltaan pysyvää rakennusta rakennusluvassa myönnetyn määräajan. Tilaelementtirakennuksen mitoitus suunniteltiin vuokrauksen yhteydessä palvelemaan lähialueella suunniteltujen perusparannushankkeiden ja korvaavien uudisrakennushankkeiden väistöketjua sekä sen jälkeen palvelemaan joustavasti osana lähialueen palveluverkkoa.

Rakennus on toiminut suunnitellusti Maatullin ala-asteen ja päiväkoti Mintun väistötilana vuosina 2021–2024 (kaupunginvaltuusto 30.3.2022 § 77). Vuosien 2025–2027 ajan rakennus toimii Puistolan peruskoulun

korvaavan uudishankkeen väistötilana ja varhaiskasvatuksen lisätilana (kaupunginvaltuusto 16.4.2025 § 79). Lisäksi on suunniteltu, että vuodesta 2028 rakennus toimii toistaiseksi nykyisen Puistolanraitin alaasteen (Puistolanraitin peruskoulu 1.8.2027 alkaen, kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto 18.6.2024 § 76) sekä päiväkotien Klaara ja Vihtorin tiloina. Sen sijaan vuonna 2020 suunnitellusta tilojen laajentamisesta Tapulikaupungin ja Puistolan kirjastojen käyttöön on luovuttu. Suunnittelutyön edetessä on todettu, että on tarkoituksenmukaisempaa osoittaa rajallinen tila nuorisopalveluiden käyttöön. Alueella on käynnissä kirjastojen palveluverkkotarkastelu.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 4.9.2025 § 94 käsitellyt esitystä Suuntimopuiston koulu- ja päiväkotitilojen jatkovuokraamiseksi ja laajentamiseksi. Kaupunkiympäristölautakunta on 30.9.2025 § 471 ottanut asian käsiteltäväksi ja palauttanut asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että tilojen vuokraamisesta käydään vuokranantajan kanssa vielä neuvottelukierros syksyn 2025 aikana kokonaistaloudellisemman lopputuloksen varmistamiseksi. Kaupunkiympäristön toimiala kävi syksyllä 2025 neuvottelukierroksen ja kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 11.12.2025 § 144 esittänyt Suuntimopuiston koulu- ja päiväkotitilojen vuokraamista laajennuksineen sekä väestösuojalisäinvestointia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käyttöön.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston jälkeen kevään 2026 aikana on tehty kaupunkiyhteistä palveluverkkotarkastelua Tapulikaupunki-Puistolan alueella vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden kanssa (asukastilaisuudet). Jatkovalmistelussa on tarkentunut, että päiväkoti- ja koulutilojen lisäksi alueella on tarve pysyvälle nuorisotoiminnalle.

Puistolassa on Omastadi-rahoituksen kautta määräaikaisesti nuorisotoimintaa, mutta Puistolassa ei ole alueellista nuorisotaloa ja siellä on tarvetta alueelliselle, pysyvälle nuorisotyölle. Tarkoituksena on toteuttaa koulu- ja päiväkotirakennuksen yhteyteen tilat Tapulikaupunki-Puistolan nuorisotalolle. Tapulikaupunki-Puistolan nuorisotalo korvaa vuodelta 1985 olevan Tapulikaupungin nuorisotilan, joka ei vastaa nykyisiä toiminnallisia tarpeita.

Tapulikaupunki-Puistolan alueella on suuri tarve myös avoimille asukaskäytön tiloille. Tarkoituksena on, että nuorisotalo palvelisi sekä Tapulikaupungin että Puistolan asukkaita. Talo on saavutettava molemmista kaupunginosista, ja sen sisäänkäynti sijoittuu Suuntimopuiston eteläpuolta rajaavan kevyen liikenteen väylän varteen. Sijainti lähijunaradan läheisyydessä tekee nuorisotalosta saavutettavan myös kauem-

paa kaupungista, ja sijainti koulun välittömässä läheisyydessä tukee nuorisotalon toimintaa ja saavutettavuutta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 5.5.2026 § 160 hyväksynyt Puistolanraitin yhtenäisen peruskoulun laajennuksen ja uuden perustettavan päiväkodin tilojen tarveselvityksen sekä päiväkotien Klaara ja Vihtori lakkauttamisen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on päätöksessään todennut, että perusparannuksen ja laajennuksen yhteydessä tulee huomioida myös mahdollisuudet tehdä koulunuorisotyötä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 26.5.2026 § 110 tehnyt tarvepäätöksen Tapulikaupunki - Puistolan uudesta, alueellisesta avoimen toiminnan nuorisotalosta, joka korvaa alueen osin huonokuntoista palveluverkkoa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle on esitelty tarkentunut hankesuunnitelma 25.6.2026.

Jatkovuokraus

Tilat on tällä hetkellä vuokrattu Kuntarahoitus Oy:ltä (Y-tunnus 1701683-4) viiden (5) vuoden määräaikaisella leasingsopimuksella (rahoitusjohtaja 30.6.2020 § 54), jossa tilojen toimittaja on Parmaco FXL Oy (Y-tunnus 2662116-3) (sopimuksen alkaessa Fixcel Group Oy). Vuokrasopimus päättyy 10/2026.

Nykyisen määräaikaisen leasingsopimuksen mukaan kaupungilla on ollut mahdollisuus lunastaa tilapäinen rakennus 17 416 667 euron hintaan marraskuun 2025 kustannustasossa. Kaupunki jättää lunastusoikeuden käyttämättä, jolloin Parmaco FXL Oy:llä on mahdollisuus ostaa rakennus Kuntarahoitus Oy:ltä.

Jos kaupunki olisi käyttänyt lunastusoikeuttaan, kaupungille olisi siirtynyt myös kokonaisvastuu tilaelementtien ylläpidosta, mahdollisista tilaelementtien siirroista ja muutoksista, rakennuksen purkamisesta ja alueen ennallistamisesta vuokrakauden päättyessä, varainsiirtoverosta sekä pihan, väestönsuojan ja laajennuksen toteuttamisesta. Tilatpalvelun arvion mukaan lunastusvaihtoehdon laskennallinen kokonaisarvo on noin 38,9 milj. euroa, joka ei sisällä tilojen laajennusta. Laskelmassa on huomioitu vain pääomakustannukset ilman ylläpitokustannuksia.

Leasing-sopimuksen päättyessä kaupungilla ei ole nykyisten päiväkoti- ja kouluhankkeiden toteuttamisen aikataulun puitteissa mahdollista siirrättää nykyisiä tilaelementtirakennuksia pois tontilta ja rakentaa tilalle pysyvää rakennusta. Vuokrauksessa on otettu huomioon elinkaareen liittyvä käyttäjäryhmien vaihtumiseen liittyvä muunneltavuuden vaati-

mus. Jos kaupunki lunastaisi tilaelementtirakennukset itselleen, ei sillä olisi mahdollisuutta toteuttaa tarvittavia tilamuutoksia tai laajennuksia itse Parmaco FXL Oy:n käyttämän patentoidun kennorakenteen vuoksi.

Rakennuksen omistaa tällä hetkellä Kuntarahoitus Oy, jonka tarkoituksena on myydä vuokraoikeus ja rakennus Parmaco FXL Oy:lle, jolta kaupunki vuokraa tilat. Vuokrasopimus Parmaco FXL Oy:n kanssa voidaan tehdä, koska olemassa olevien tilojen vuokraaminen 20 vuoden määräajalle vähäisin muutoksin ei kuulu hankintalain soveltamisalaan (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 9 §:n 1 momentin 1 kohta). Vuokrauksesta julkaistaan vapaaehtoinen hankintailmoitus. Ratkaisu ei vaikuta maanomistukseen. Tontin omistus pysyy koko ajan Helsingin kaupungilla.

Vuokraamisen edellytyksenä on, että rakennus on siirtynyt Parmaco FXL Oy:n omistukseen.

Suunniteltu ratkaisu antaa väistötarpeiden jälkeen joustavimmin mahdollisuuden tarkastella tilojen kokonaistarvetta osana alueen palveluverkkoa ja arvioida tilatarpeiden sekä sopimusten kestoa. Vuokrauksessa on huomioitu myös edellä mainittu laajennus, jonka toteuttamisesta huolehtii kokonaisvastuullisesti tilaelementtirakennuksen toteuttaja Parmaco FXL Oy.

Vuokrattavat tilat

Kaupunkiympäristön toimiala on neuvotellut muuttuneista tilatarpeista Parmaco FXL Oy:n kanssa keväällä 2026. Kaupunki jatkovuokraa osoitteesta Suuntimotie 28 tarvittavat tilat 1.11.2026 alkaen 20 vuodeksi ja rakennukseen toteutetaan laajennus. Laajennuksen toteuttamisesta huolehtii kokonaisvastuullisesti tilaelementtirakennuksen toteuttaja Parmaco FXL Oy.

Vuokrattaviin tiloihin sisältyvät Parmaco FXL Oy:n perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttöön toteuttamat nykyiset, suuruudeltaan yhteensä 7 433 htm² laajuiset koulun ja päiväkodin tilat, sekä laajennuksessa toteutettavat tilat.

Vuoden 2028 aikana nykyisen koulun tiloja laajennetaan pysyvän koulun vaatimukset täyttävällä liikuntatilalla, luonnontieteen tiloilla, käsityötiloilla sekä vaativan tuen erityisluokkien tiloilla. Lisäksi toteutetaan tarvittavat muutokset säilyviin koulun ja päiväkodin tiloihin ja mm. rakennuksen ilmanvaihtoa ja ääniolosuhteita parannetaan. Lisäksi rakennukseen toteutetaan pelastus- ja lupaviranomaisten vaatimusten mukaiset väestönsuojatilat. Laajennuksen jälkeen koulun ja päiväkodin käyttöön vuokrattavat tilat ovat yhteensä 8 784 htm². Nuorisotalon laajennus (693 htm²) sijoittuu rakennuksen eteläpäätyyn omaan, tilaelementtira-

kenteiseen uudisrakennukseen omalla sisäänkäynnillä. Nuorisotalon tilasuunnittelun laatutavoitteena on ollut tilojen monikäyttöisyys. Suunnittelussa on otettu huomioon elinkaareen liittyvä muunneltavuuden vaatimus, jolla mahdollistetaan huonetilojen myöhempi uudelleenjärjestäminen toiminnan mahdollisesti muuttuessa. Talon laajuudesta noin 70 prosenttia on suunniteltu nuorisotalon lisäksi asukaskäytön tiloiksi, eli varattaviksi Varaamon kautta. Nuorisotalon suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomioita esteettömyyteen, jolloin toteutuessaan talo parantaa kaupunkilaisten yhdenvertaista pääsyä palveluiden ääreen.

Vuokrattavien tilojen laajuus on yhteensä noin 9 480 htm² (11 069 brm²). Koulu- ja päiväkotirakennuksen tilat ovat kolmessa kerroksessa ja niihin on tarkoitus tulla yhteensä 650 koulun ja 170 päiväkodin tilapaikkaa.

Rakennukselle haetaan pysyvä rakentamislupa, jolla mahdollistetaan tilojen pysyttäminen paikallaan vähintään 20 vuoden määräajan. Rakennuksen teräsrunkoisista tilaelementeistä koostuvan kiinteän perusosan käyttöiäksi on arvioitu 50 vuotta.

Rakennuksen piha-alue on suunniteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ohjeistusten mukaisesti. Laajennusrakentamisen yhteydessä parannetaan piha-alueen toiminnallisuutta. Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelmien tavoitteita ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Päiväkodin pihaa vehreytetään varjon ja viihtyisyyden lisäämiseksi. Pihaa elävöitetään ja monipuolistetaan lisäämällä kasvillisuutta ja luontoleikkipaikkoja. Olemassa olevia leikkivälineitä säilytetään mahdollisimman paljon. Pihalle tulee oma aidattu alue vaativan tuen oppilaille sekä päiväkodin lapsille. Piha-alueelle sijoitetaan vaativan tuen oppilaiden tuoksu- ja äänimaailman havainnointia aktivoivia elementtejä.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina muun muassa kaavoituksen, pelastuslaitoksen sekä rakennusvalvonnan henkilöstöä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Vuokrasopimusluonnos on liitteenä 2

Käyttö joustokohteena

Väistötarpeen jälkeen rakennus palvelee lähialueen palveluverkon pysyvän rungon joustavana osana, joka mukautuu alueen tilatarpeen muutoksiin.

Jos tilojen kokonaistarve vähenee 20 vuoden vuokrakauden aikana, Parmaco FXL Oy on sitoutunut vuokrasopimuksen mukaisesti siirtämään erikseen sovittavan osuuden Suuntimopuiston tilaelementeistä kaupungin alueella toiminnallisesti nykyistä vastaavaan tilatarpeeseen toteuman mukaisella enintään 850 euroa/brm² siirtokustannuksella marraskuun 2025 kustannustasossa. Tilat-palvelun arvion mukaan kustannus on noin neljäsosan kaupungin omassa omistuksessa olevan tilaelementin siirtokustannusta edullisempi.

Jos siirron yhteydessä tehdään laajempia toiminnallisia muutoksia, niistä sovitaan erikseen. Mahdollisesta siirroista päätetään tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaisten toimivaltarajojen mukaisesti erillisinä tilahankkeina.

Tilojen laajuus on neuvoteltu enimmäislaajuutena. Mikäli tarvittava laajuus tai väestönsuoja-ala on pienempi kuin enimmäislaajuus, ulos maksettava vuokra ja hankkeen enimmäiskustannus pienenevät vastaavassa suhteessa.

Tilojen kokonaistarvetta osana alueen palveluverkkoa arvioidaan uudelleen ennen määräaikaisen vuokrakauden päättymistä. Tarvittaessa tilaverkon pysyvää tai joustavaa osaa mukautetaan ennustetun tilatarpeen mukaisesti. Vuokrakauden päättyessä Parmaco FXL Oy on sitoutunut kustannuksellaan sopimuksen mukaisesti purkamaan ja ennallistamaan alueen. Mikäli kaupunki tarvitsee vuokrakauden päättyessä vuokraukselle määräaikaista jatkoa koko rakennukselle tai osalle siitä, siitä sovitaan erikseen. Lähtökohtaisesti tavoitteena on päättymishetken vuokratason jatkaminen lisättynä mahdollisesti tarvittavan peruskorjauksen toteuman mukaisella katteellisella kustannuksella, mistä päätetään kaupungin tilahankkeiden toimivaltarajojen mukaisesti.

Tilat-palvelun arvion mukaan parhaat edellytykset tilaelementtirakennuksen mukauttamisessa muuntuviin tilatarpeisiin, tilaelementtien siirtämiseen kaupungin sisällä tai kierrättämiseen on modulaarisen rakentamistekniikan osaamiseen, tilaelementtien siirtämiseen sekä niillä toteutettavien hankkeiden ohjaamiseen ja ylläpitoon erikoistuneen palvelun tuottajalla, joka on tässä tapauksessa Parmaco FXL Oy.

Vuokrakustannukset

Vuokranantaja vastaa kiinteistön käytettävyydestä, ylläpidosta ja korjauksista koko vuokrakauden ajan vuokrasopimuksen vastuunjakotaulukon mukaisesti. Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu maksaa

vuokranantajalle kokonaisvuokraa, joka koostuu pääomavuokrasta sekä ylläpitovuokrasta. Mikäli kaupunki ei tarvitse vuokrakauden jälkeen tiloja, vastuu purkamisesta ja alueen ennallistamisesta kuuluvat tilojen omistajalle.

Pääomavuokran määrä sidotaan elinkustannusindeksiin. Vuokra tarkistetaan ensimmäisen kerran vuokrakauden alkamisen hetkellä ja tämän jälkeen aina vuoden kuluttua edellisestä tarkistusajankohdasta.

Vuokrattavien tilojen arvonlisäveroton vuokrakauden keskimääräinen pääomavuokra huhtikuun 2026 kustannustasossa on 19,48 euroa/htm²/kk (laskennallinen neliövuokra, kun vuokrattava huoneistoala on 9 477 htm²) eli yhteensä noin 184 583,33 euroa kuukaudessa, 2 215 000 euroa vuodessa ja noin 44 300 000 euroa 20 vuodessa. Vuokra sisältää suunnitellut laajennukset, suunnitellut muutostyöt, tekniset parannukset (muun muassa ääneneristys, lämmitys ja ilmanvaihto), pihan ja saattoliikenteen muutokset, väestönsuojat, julkisivun muutokset, rakentamisluvan, suunnittelun sekä varauksen käyttäjän toiminnallisiin muutoksiin.

Hankkeen yhteensä enintään 44 300 000 euron kokonaisarvo muodostuu 20 vuoden vuokra-ajalta ulos maksettavasta indeksikorjaamattomasta 44 300 000 euron pääomavuokrasummasta.

Vuokranantajalla on vastuu kiinteistön hoito- ja ylläpitopalvelujen järjestämisestä vastuunrajataulukon mukaan, josta kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu maksaa vuokranantajalle ylläpitovuokraa. Ylläpitovuokraan kuuluvat kiinteistön ylläpito-, kiinteistöhuolto ja vuosikorjaukset vastuunjakotaulukon mukaisesti. Kokonaisylläpitovuokra sopimuksen alkaessa on 1,65 euroa/htm²/kk eli yhteensä noin 15 637 euroa kuukaudessa.

Erikseen sovittaessa vuokranantaja voi järjestää vuokralaiselle laajennettuja ylläpitopalveluita ja toimittaa esimerkiksi lämmitys- ja sähköenergiaa sekä muita erikseen sovittavia käyttäjäkohtaisia palveluita. Näistä aiheutuvat kustannukset laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti erikseen.

Tilakustannukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Arvioitu arvonlisäveroton tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 25,99 euroa/htm²/kk eli yhteensä noin 228 329 euroa kuukaudessa, 2 739 947 euroa vuodessa ja 54 798 944 euroa 20 vuoden ajalta.

Vuokra muodostuu:

- ulos maksettavasta laskennallisesta pääomavuokrasta 19,48 euroa/htm²/kk,
- vuokranantajalle maksettavasta ylläpitovuokrasta 1,65 euroa/htm²/kk,
- Kaupunkiympäristön toimialan laskuttamasta ylläpitovuokrasta 3,85 euroa/htm²/kk, joka sisältää muun muassa lämmityksen, veden ja jäteveden, kiinteistösähkön ja pihahuollon,
- yleiskustannuksesta 0,67 euroa/htm²/kk ja
- käyttäjäpalvelusta 0,35 euroa/htm²/kk.

Sisäiseen vuokraan sisältyy mahdollinen kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelun perimä maanvuokra, jonka Parmaco FXL Oy laskuttaa tilat-palvelulta. Maanvuokran suuruus sovitaan myöhemmin.

Tilakustannukset kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle

Arvioitu arvonlisäveroton tilakustannus kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on 25,65 euroa/htm²/kk eli yhteensä noin 17 776 euroa kuukaudessa, 213 188 euroa vuodessa ja 4 263 759 euroa 20 vuoden ajalta.

Vuokra muodostuu:

- ulos maksettavasta laskennallisesta pääomavuokrasta 19,48 euroa/htm²/kk,
- vuokranantajalle maksettavasta ylläpitovuokrasta 1,65 euroa/htm²/kk,
- Kaupunkiympäristön toimialan laskuttamasta ylläpitovuokrasta 3,85 euroa/htm²/kk, joka sisältää muun muassa lämmityksen, veden ja jäteveden, kiinteistösähkön ja pihahuollon,
- yleiskustannuksesta 0,67 euroa/htm²/kk.

Sisäiseen vuokraan sisältyy mahdollinen kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelun perimä maanvuokra, jonka Parmaco FXL Oy laskuttaa tilat-palvelulta. Maanvuokran suuruus sovitaan myöhemmin.

Aikataulu

Vuokrasopimus solmitaan rakennuksen omistusoikeuden siirryttyä ja rakentaminen voi alkaa sen jälkeen, kun hankesuunnitelma on hyväksytty ja kohteen vuokraamisesta tehty päätös on lainvoimainen.

Hankkeen rakentamisvaiheessa vuokranantaja rakentaa kohteen valmiiksi. Rakentamisvaihe päättyy kohteen valmistumiseen sekä hyväksyttyyn vastaanottoon ja käyttöönottoon.

Tavoitteena on, että kohteen vuokra-aika alkaa 1.11.2026.

Syksyn 2026 aikana on tarkoitus osallistaa tulevia käyttäjien tilojen suunnitteluun. Laajennuksena toteuttavat tilat on tavoitteena ottaa käyttöön kalustettuna ja varusteltuna vuoden 2028 aikana.

Rahoitus

Hanke sisältyy vuoden 2026 talousarvion liitteenä olevaan vuokra- ja osakeohjelmaan vuosiksi 2026–2035.

Ulosmaksettava vuokra rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttötalousmäärärahoista.

Henkilöstön ja oppijoiden sekä nuorten osallistaminen

Tilahankkeen suunnitelmia kehitetään yhteistyössä käyttäjien kanssa. Päiväkodin ja koulun edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tila- ja pihasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Yhdessä on tarkasteltu laajennusosan tilojen sisäänkäyntijärjestelyjen, oppimisympäristöjen, tauko- ja työskentelytilojen ja rakennuksen sisäisen logistiikan toimivuutta. Erityisesti on kiinnitetty huomiota riittävään määrään rauhallisia toimintatiloja ja rakennuksen toimiviin akustisiin ratkaisuihin. Oppijat tulevat osallistumaan pihan ja irtokalusteiden suunnitteluun suunnittelun edetessä. Henkilöstöä osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkokehittämiseen.

Nuorten osallistamista on toteutettu muun muassa syksyllä 2025 Tapulikaupungin nuorisotilan asiakaskyselyllä ja keväällä 2026 Nuorten Helsinki-kyselyllä alueen nuorille. Vastauksissa toivottiin viihtyisiä ja helposti lähestyttäviä tiloja sekä esimerkiksi pienryhmätoimintaa, erilaista kerhotoimintaa ja monenlaisia harrastamisen mahdollisuuksia. Saatua palautetta hyödynnetään nuorisotalon suunnittelussa. Nuorille tiedotetaan uudesta nuorisotalosta, sen sijainnista ja toiminnoista sekä siirtymisen aikataulusta. Nuoret kutsutaan mukaan suunnittelemaan toimintaa. Nuorten osallisuus suunnittelussa ja mahdollisuus palautteen antamiseen vahvistaa osallisuuden kokemusta ja sitä, että uuden nuorisotalon toiminta vastaa mahdollisimman hyvin nuorten tarpeisiin. Nuorten osallistaminen tilojen sekä toiminnan suunnitteluun on suunniteltu syksylle 2026.

Lapsivaikutusten arviointi

Tarveselvitysvaiheen lapsivaikutusten arviointi ohjaa hankkeen suunnittelua ja toteutusta. Tällä tila- ja pihahankkeella voidaan Puistolan alueella lapsille ja nuorille toteuttaa varhaiskasvatus ja perusopetus lähipalveluna turvallisessa ja terveellisessä toimintaympäristössä. Toimin-

tojen sijoittaminen samaan rakennukseen mahdollistaa yhtenäisen opinpolun lähialueella. Tilasuunnittelulla edistetään jokaisen oppijan mahdollisuutta kasvaa ja oppia rauhallisessa ja turvallisessa ympäristössä. Tilat tarjoavat mahdollisuuksia sekä vetäytymiseen ja rauhoittumiseen että yhdessä oppimiseen. Tilat suunnitellaan ja toteutetaan kaupungin suunnitteluohjeiden mukaan, millä varmistetaan kaupunkitasoisesti toimintaa tukevat, yhdenvertaiset sekä oppijoiden hyvinvointia ja turvallisuutta edistävät tilat. Vaativan tuen erityisluokkien oppijoiden tarpeet sisätiloissa ja piha-alueella huomioidaan suunnittelussa siten, että näillä lapsilla on mahdollisuus olla osa kouluyhteisöä ja heidän erityistarpeensa tulevat huomioiduiksi.

Rakennuksen ja piha-alueiden suunnittelussa varmistetaan lasten ja nuorten mahdollisuus leikkiin ja liikkumiseen pihalla ja lähipuistoissa sekä huomioidaan turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua pedagogisesti tarkoituksenmukaisten ja sosiaalisesti turvallisten tilojen ja yhteisen toimintakulttuurin suunnitteluun. Tilojen ja toimintakulttuurin suunnittelun lähtökohta on oppijoiden hyvinvoinnin, kasvun ja hyvien oppimisen edellytysten turvaamisessa. Oppijoille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa tilojen suunnitteluun irtokalustuksen ja pihojen osalta.

Nuorisotalon säilyminen Tapulikaupungin ja Puistolan alueen nuoria varten varmistaa nuorten mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-aikaan ja harrastuksiin, joka osaltaan mahdollistaa nuorten sosiaalisten taitojen ja itsetuntemuksen kehittymistä. Nuorisotyön ammattilaiset tukevat nuorisotalolla ja koko alueella nuorten kasvua ja kehitystä heidän arjessaan. Tuleva nuorisotalo sijaitsee monelle alueen lapselle ja nuorelle tutun koulurakennuksen yhteydessä. Lisäksi uuden nuorisotalon piha-alue on käytettävissä monenlaiseen toimintaan. Uusi tila on saavutettava nykyisille kävijöille ja sijainti koulun yhteydessä tekee paikasta helposti löydettävän. Nuorisotalo mahdollistaa eri-ikäisille nuorille eri aikoina heidän kehitysvaiheelleen sopivaa toimintaa. Uusi nuorisotalo sijoittuu hyvien kulkuyhteyksien äärelle juna-aseman ja bussipysäkkien läheisyyteen ja kevyen liikenteen väyliä pitkin nuoret pääsevät liikkumaan turvallisesti. Nuorisotalon läheisyys koulun kanssa mahdollistaa koulua käyvien nuorten sekä heidän kanssaan työskentelevien ammattilaisten yhteistyötä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 16.6.2026 § 257 antanut puoltavan lausunnon 3.6.2026 päivätystä Suuntimopuiston koulun, päiväkodin ja nuorisotalon tilojen vuokrauksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta.

Hankesuunnitelma vastaa tarveselvityksen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, kustannusseurannan ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta sekä tilojen suunnitteluun.

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 16.6.2026 § 133 antanut puoltavan lausunnon 3.6.2026 päivätystä Tapulikaupunki-Puistolan nuorisotalon hankesuunnitelmasta ja todennut, että työsuojelun yhteistoiminta-henkilöstön lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Hankintasopimuksen valmistelun yhteydessä on arvioitu, sisältyykö hankintaan SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset transaktiot eivät anna taloudellista etua, eivätkä näin ollen ole valtiontukea, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 74). Parmaco FXL Oy ei saa hankintasopimuksesta SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska sopimuksen perusteella maksettava korvaus on arviokirjan mukaan markkinaehtojen mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 11.12.2025 § 144 esittänyt tilojen jatkovuokraamista.
Jaoston esityksen jälkeen hankesuunnitelmaan on lisätty nuorisotilojen osuus ja hankesuunnitelman kustannuksia on tarkennettu.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto on evästänyt jatkosuunnittelua

- kannustamalla kaupunkia tutkimaan Nurkkatien monitoimitalon hyödyntämistä alueen palvelu- ja tilaverkkoratkaisussa.

- edellyttämällä, että liikennesuunnittelua koulun ja päiväkodin yhteistontilla jatketaan. Jatkosuunnittelussa varmistetaan, ettei saattoliikenne aiheuta vaaraa koululaisille ja päiväkotilapsille.
- edellyttämällä, että päiväkodin ja koulun piha-alueet pysyvät vähintään minimimitoituksessa. Jos esimerkiksi väestönsuojatilan rakentaminen tarkoittaisi pihasuosituksen alittamista, etsitään toisenlainen ratkaisu.

Toimivalta ja päätöksen täytäntöönpano

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää liikehuoneistojen vuokralle ottamisesta, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo ylittää 10 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösesityksen, oikeuttaa täytäntöönpanopäätöksessään:

- kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun kasvatuksen ja koulutuksen
  tilat -yksikön päällikkö allekirjoittamaan liitteenä 2 olevan
  Parmaco FXL Oy:n kanssa tehtävän vuokrasopimuksen
  ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä muutoksia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma 3.6.2026 Suuntimopuiston pk, lpk ja nuta
2 Vuokrasopimusluonnos

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet 1-7, päivitetty 28.8.2026
2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 637

HEL 2025-012164 T 10 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto jatkovuokraa Suuntimopuistosta osoitteessa Suuntimotie 28 sijaitsevat enintään noin 9 480 htm² laajuiset tilat 3.6.2026 päivätyn hankesuunnitelman mukaisesti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen sekä nuorisopalveluiden käyttöön siten, että arvonlisäverottomien pääomavuokrien kokonaissumma on enintään 44 300 000 euroa 20 vuoden vuokra-ajalta huhtikuun 2026 kustannustasossa.

Vuokraus tehdään ehdolla, että vuokrauksen kohteena oleva rakennus siirtyy Parmaco FXL Oy:n omistukseen.

07.09.2026 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 16.06.2026 § 257

HEL 2025-012164 T 10 01 02

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon osoitteeseen Suuntimotie 28 sijoittuvien Puistolanraitin yhtenäisen peruskoulun ja uuden päiväkodin käyttöön tulevien tilojen 3.6.2026 päivätystä Suuntimopuiston koulun, päiväkodin ja nuorisotalon tilojen vuokraus ja laajennus -hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen suunnitellussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa tarveselvityksen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseurannan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.06.2026 § 133

HEL 2025-012164 T 10 01 02

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 3.6.2026 päivätystä Tapulikaupunki-Puistolan nuorisotalon hankesuunnitelmasta (liite 1).

Kulttuurin ja vapaa-ajan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut Tapulikaupunki-Puistolan nuorisotalon hankesuunnitelmasta lausunnon, joka on liitteenä (liite 2). Lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Käsittely

16.06.2026 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Anna Salmela. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Anna Salmela, arkkitehti, puhelin: 09 310 86468
anna.s.salmela(a)hel.fi

Kirsikka Linna, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 71656
kirsikka.linna(a)hel.fi
Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 11.12.2025 § 144

HEL 2025-012164 T 10 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Suuntimopuistossa, osoitteessa Suuntimotie 28 sijaitsevien hankesuunnitelman mukaisten enintään noin 8 133 htm² laajuisten tilojen vuokraamista perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttöön siten, että pääomavuokrien kokonaisarvo kustannustasossa 11/2025 varauksineen arvonlisäverottomana laskettuna 20 vuoden vuokra-ajalle on enintään 35 212 320 euroa sekä investointikustannukseltaan enintään 3 175 000 euron ja laajuudeltaan enintään 620 htm² erillisen väestösuojarakennuksen toteuttamista kaupungin omistukseen Parmaco FXL Oy:ltä.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto esitti, että kaupunkiympäristön toimialan kasvatuksen ja koulutuksen tilat yksikön päällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan hankesuunnitelman liitteenä oleva vuokrasopimus Parmaco FXL Oy:n kanssa sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto kannusti kaupunkia tutkimaan Nurkkatien monitoimitalon hyödyntämistä alueen palvelu- ja tilaverkkoratkaisussa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto edellytti, että liikennesuunnittelua koulun ja päiväkodin yhteistontilla jatketaan. Jatkosuunnittelussa varmistetaan, ettei saattoliikenne aiheuta vaaraa koululaisille ja päiväkotilapsille.

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto edellytti, että päiväkodin ja koulun piha-alueet pysyvät vähintään minimimitoituksessa. Jos esimerkiksi väestönsuojatilan rakentaminen tarkoittaisi pihasuosituksen alittamista, etsitään toisenlainen ratkaisu

Käsittely

11.12.2025 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:
Petri Suhonen: Lisätään esitysehdotuksen loppuun: "Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto kannustaa kaupunkia tutkimaan Nurkkatien monitoimitalon hyödyntämistä alueen palvelu- ja tilaverkkoratkaisussa."

Kannattaja: Joonas Metsämäki

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Petri Suhosen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:
Oona Käyhkö: Lisätään esitysehdotuksen loppuun: "Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto edellyttää, että liikennesuunnittelua koulun ja päiväkodin yhteistontilla jatketaan. Jatkosuunnittelussa varmistetaan, ettei saattoliikenne aiheuta vaaraa koululaisille ja päiväkotilapsille."

Kannattaja: Kalle Pusa

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Oona Käyhkön vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:
Oona Käyhkö: Lisätään esitysehdotuksen loppuun: "Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten- ja yleisten alueiden jaosto edellyttää, että päiväkodin ja koulun piha-alueet pysyvät vähintään minimimitoituksessa. Jos esimerkiksi väestönsuojatilan rakentaminen tarkoittaisi pihasuosituksen alittamista, etsitään toisenlainen ratkaisu."

Kannattaja: Kalle Pusa

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti yksimielisesti hyväksyä Oona Käyhkön vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

27.11.2025 Pöydälle

13.11.2025 Pöydälle

04.09.2025 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Jessica Holmqvist, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39789
jessica.holmqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 30.09.2025 § 471

HEL 2025-012164 T 10 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Lautakunta edellytti, että tilojen vuokraamisesta käydään vuokranantajan kanssa vielä neuvottelukierros syksyn 2025 aikana kokonaistaloudellisemman lopputuloksen varmistamiseksi .

Käsittely

30.09.2025 Palautettiin

Asian aikana kuultavana oli tilapäällikkö Sari Hildén. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:
Nina Suomalainen: Lautakunta edellyttää, että tilojen vuokraamisesta käydään vuokranantajan kanssa vielä neuvottelukierros syksyn 2025 aikana kokonaistaloudellisemman lopputuloksen varmistamiseksi .

Kannattaja: Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Hanna Helaste

Lisätiedot

Jessica Holmqvist, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39789
jessica.holmqvist(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

12
Rautatientorin metroaseman peruskorjauksen hankesuunnitelma

HEL 2026-012864 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rautatientorin metroaseman perusparannuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 125 200 000 euroa kustannustasossa toukokuu 2026.

Esittelijän perustelut

Rautatientorin metroaseman perusparannus on korjaus- ja parannusinvestointi, jolla varmistetaan metroaseman turvallinen käyttö, toimintavarmuus, viihtyisyys sekä matkustaja- ja asiakasliikenteen sujuvuus. Perusparannus kattaa koko metroaseman alueen laituritilan alatasosta katutasolle, yhteensä noin 20 000 brm² kuudella eri tasolla maan alla.

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2026–2029 aikana. Perusparannuksen työt vaiheistetaan ja toteutetaan siten, että asema voi olla matkustajakäytössä töiden aikana pois lukien laituritasolle johtavien pitkien liukuportaiden vaihdon vaatimaa aikaa.

Kompassitasolta laituritasolle johtavien liukuportaiden vaihto edellyttää tämänhetkisen arvion mukaan metroaseman kuuden kuukauden käyttökatkoa, jonka on suunniteltu alkavan lokakuussa 2027.

Rautatientorin metroaseman käyttökatko ei katkaise metroliikennettä, vaan käyttökatkon aikana metrojunat ohittavat Rautatientorin metroaseman pysähtymättä. Käyttökatkoa hyödynnetään myös muiden töiden toteuttamiseen, joista aiheutuisi häiriötä aseman käytölle. Suunnittelua on tehty yhdessä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa matkustajahaittojen minimoimiseksi ja eri hankkeiden yhteensovittamiseksi.

Käyttökatkon kesto ja ajankohta tarkentuvat parhaillaan käynnissä olevassa urakan kehitysvaiheessa. Urakkaan tullaan määrittämään kannusteita aseman käyttökatkon lyhentämiseksi.

Rautatientorin metroaseman perusparannus liittyy laajempaan hankekokonaisuuteen, jossa ydinkeskustan työmaiden kaupunkilaiskokemusta kehitetään ja työmaahaittoja hallitaan yhteistyössä Kaivokadun kehittämisen, Länsisataman pikaraitiotien ja Rautatientorin metroaseman perusparannushankkeen kesken. Hankkeiden yhteensovituksessa tarkastellaan muun muassa työmaiden vaiheistusta, jalankulun ja joukko-

liikenteen järjestelyjä, huolto- ja pelastusreittejä, työnaikaista opastusta, viestintää sekä alueen yritysten ja kiinteistöjen toimintaedellytyksiä. Tavoitteena on, että keskustan useista samanaikaisista hankkeista muodostuu kaupunkilaisille mahdollisimman selkeä, turvallinen ja ennakoitava kokonaisuus.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategian mukaan

- Helsingin kaupunkikehitys perustuu kaupungin ja sen asuinalueiden tasapainoiseen kehitykseen, urbaanin kaupunkirakenteen ja arvokkaan luonnon harkittuun yhteensovittamiseen sekä ensisijaisesti joukkoliikenteeseen nojautuvaan liikennejärjestelmään. Panostamme koko kaupungin alueella juna- ja metroasemien sekä niiden lähiympäristöjen laadun ja viihtyisyyden parantamiseen.
- Kaupunkia ja sen liikennejärjestelmää suunniteltaessa yhteensovitamme helsinkiläisten erilaiset liikkumistarpeet. Tavoittelemme sitä, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen. Huolehdimme sujuvat joukkoliikenneyhteydet myös suurten poikkeustyömaiden aikana. Kehitämme kävelyn olosuhteita kaikkialla kaupungissa viihtyisiksi ja turvallisiksi ympäri vuoden. Huomioimme esteettömyyden kaupunkitilassa.

Päätösehdotus on kaupunkistrategian mukainen tukiessaan mm. edellä mainittujen strategiateemojen saavuttamista.

Hankkeen lähtökohdat

Helsingin Rautatientorin metroasema avattiin käyttöön vuonna 1982. Metroasema sijaitsee pääosin Kaivokadun alapuolella. Lippuhallitasolta on laituritasolle yksi liukuporrasreitti laiturin keskikohtaan. Metroaseman pääsisäänkäynti on Asema-aukiolla.

Vuonna 2025 aseman keskimääräinen kävijämäärä oli 50 600 matkustajaa päivässä ja koko vuoden matkustajamäärät ovat viime vuosina olleet noin 18 000 000 henkilön tasolla. Rautatientorin metroasema muodostaa Rautatieaseman, Rautatientorin bussiterminaalin, Elielinaukion bussiterminaalin ja Kaivokadun kanssa keskeisen joukkoliikenteen solmukohdan, jossa yhdistyvät metro-, juna-, raitiotie-, bussi- ja jalankulkuyhteydet. Rautatientorin metroaseman kiinteistö rajautuu useaan naapurikiinteistöön.

Rautatientorin metroaseman tilat, talotekniikka ja muut tekniset järjestelmät ovat laajoilta osin alkuperäisiä ja siten käyttöikänsä päässä. Järjestelmien ikä ja huono kunto aiheuttavat riskejä metroaseman käytettävyydelle ja toimintavarmuudelle. Usean vanhan järjestelmän varao-

sasaatavuus on heikkoa eikä niitä voida automatisoida nykypäivän mahdollisuuksien mukaisesti, jolloin mm. energiankulutuksen optimointia ei voida tehdä.

Aseman rakenteet ovat yli 40 vuotta vanhoja ja tiloja rajaavat rakenteet eivät enää toimi suunnitellusti. Tiloissa on ollut vesivuotoja, jotka ovat myös vaurioittaneet betonirakenteita. Suurimpia vahinkoja aiheuttivat päävesijohdon putkirikko 2009 ja sadevesiviemärin rikkoontuminen vuonna 2019. Aseman kattona toimiva Kaivokadun kansi vuotaa. Tästä on aiheutunut kosteusvaurioita betonirakenteisiin sekä vaurioita maanalaisiin tiloihin. Vesivuotojen vuoksi on jouduttu tekemään ennakoimattomia, paikallisia vuotokorjaustoimenpiteitä sekä uusimaan vahingoittuneita laitteita.

Aseman pintarakenteet ovat kuluneet ja vaurioituneet ja siten uusimisen ja korjauksen tarpeessa. Aseman pääsisäänkäynti on pinnoiltaan kulunut ja rakenteellisen käyttöikänsä päässä. Myös metroaseman tasonvaihtolaitteet ovat pääosin käyttöikänsä päässä. Metroaseman esteettömyys ei täytä nykyvaatimuksia. Paloturvallisuusratkaisut (kuten savunpoisto) Kompassi- ja parveketasoilla ovat puutteellisia.

Rautatientorin metroasema on Helsingin ydinkeskustan maanalaisen liikenteen keskipiste. Tällä hetkellä aseman alue on tilallisesti vaatimaton, eikä toimi orientoitumispaikkana maanpäällisiin tiloihin. Aseman kulkureitit ovat vaikeasti hahmotettavia ja Kaivopihan puoleinen sisäänkäynti on hankalasti löydettävissä.

Metroaseman laituritasolla toteutettiin paloturvallisuuden parantamishanke vuosina 2022–2024. Vuonna 2025 asemalla jouduttiin hätäkorjauksena uusimaan asemamuuntamo. Vuosina 2024–2025 tehtiin kiireellisiä korjauksia Asematunnelin ja Rautatieaseman väliseen patoseinään, jotta metroaseman tiloihin päätyviä vuotovesiä pystyttiin rajoittamaan. Pääsisäänkäynnin liukuportaat jouduttiin poistamaan käytöstä ja uusimaan ennakoimattomasti vuonna 2025. Metroradan sähkönsyöttölohkojen hallintaan liittyvän rataerotintilan ja -laitteistojen uusiminen, ratatason väestönsuojaovien sekä metroasemaan yhdistyvien kahden teknisen kuilun perusparannukset ovat parhaillaan käynnissä.

Tavoitteet

Perusparannuksessa uudistetaan kokonaisuudessaan Rautatientorin metroasema. Metroaseman rakenteet, talotekniset järjestelmät, turvallisuusjärjestelmät, tasonvaihtolaitteet, opastus, valaistus ja matkustajatilat perusparannetaan. Metroaseman käyttöikänsä päässä olevat järjestelmät ja laitteet uusitaan, rakenteet korjataan ja aseman toimintaedellytykset varmistetaan pitkälle tulevaisuuteen.

Hankkeessa huomioidaan elinkaaren aikainen ilmastovastuullisuus, kiertotaloutta tukevat ratkaisut, energiatehokkuus sekä rakentamisen aikaisten hiilipäästöjen vähentäminen. Ympäristötavoitteiden toteutumista ohjataan muun muassa BREEAM Excellent -ympäristösertifiointitavoitteella.

Hankkeessa kehitetään aseman kaupallista kokonaisuutta ja palvelutarjontaa siten, että ne tukevat matkustajakokemuksen parantamista ja ovat tasapainossa liiketilojen kehittämispotentiaalin kanssa.

Toteutusvaiheessa keskeisenä tavoitteena on minimoida matkustajaliikenteelle, alueella liikkuville ja sidosryhmille aiheutuvat häiriöt sekä varmistaa oikea-aikainen, selkeä ja yhtenäinen viestintä ja vuorovaikutus osana hankkeen ja Kaivokadun alueelle sijoittuvien muiden hankkeiden kokonaisviestintää.

Hankkeen sisältö

Perusparannus kattaa koko metroaseman alueen laituritilan alatasolta katutasolle, yhteensä n. 20 000 brm² kuudessa eri tasossa maan alla.

Aseman viihtyisyyttä ja asemalla liikkumista parannetaan mm. aseman pintojen ja valaistuksen uusimisella, liiketilojen yhtenäisellä yleisilmeellä ja selkeyttämällä matkustajaliikenteen opastusta. HSL:n kanssa yhteistyössä suunniteltujen opasteiden sijoittelu ja sisältö vastaavat jatkossa paremmin niille asetettuja vaatimuksia ja opasteet erottuvat kaupallisesta ilmeestä. Tavoitteena on poistaa asemalta pimeät nurkkaukset. Aseman uusittu valaistus parantaa viihtyisyyttä ja kokemusta aseman turvallisuudesta. Uuden kaupallisen konseptin mukaiset liiketilat perustuvat nopeaan läpimenoaikaan ja asioinnin helppouteen sekä palveluvalikoiman laadun parantamiseen. Aseman pinnat uusitaan tai korjataan tarpeen mukaan.

Kaivopihan sisäänkäynnin näkyvyyttä ja löydettävyyttä parannetaan merkittävästi. Sisäänkäynnin yhteydessä sijaitseva parveketason ja katutason välinen vinohissi korvataan suoralla ja nykyistä nopeammalla hissiyhteydellä.

Metroaseman parveke- ja Kompassitasot ovat alun perin suunniteltu ulkotilaksi. Parveke- ja Kompassitasot muutetaan puolilämpimäksi sisätilaksi. Avonaisiin sisäänkäyntikatoksiin päärautatieaseman edessä tehdään tarvittavat toimenpiteet aseman paloturvallisuus- ja savunpoisto-olosuhteiden parantamiseksi. Katoksiin asennetaan ulko-ovet. Muutoksilla estetään Kompassitason pinnan jäätyminen sekä parannetaan Kompassitason toiminnallisuutta ja viihtyisyyttä. Olosuhdehallinta parantaa aseman energiatehokkuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa energiankulutukseen.

Perusparannuksen myötä aseman esteettömyys tuodaan nykyaikaiselle tasolle. Esteettömät reitit merkitään lattiaan tuntoon perustuvilla ohjaavilla kohoraidoilla, hisseille, sisäänkäynteihin ja liukuportaisiin lisätään äänimajakoita ja lippuhalliin sijoitetaan tuntoon perustuva kohokartta orientoituvuutta helpottamaan. Hissien löydettävyyttä parannetaan opastuksen avulla.

Aseman keskeiset talotekniset järjestelmät sekä tele-, tietoliikenne-, turvallisuus-, radioverkko- ja väestönsuojelujärjestelmät uusitaan. Uusittavien järjestelmien tavoitteellinen tekninen käyttöikä on 50 vuotta. Talotekniikan uudistaminen parantaa aseman energiatehokkuutta sekä mahdollistaa energiankulutuksen seurannan ja ohjauksen nykyistä paremmin. Hankkeessa louhitaan tarvittavaa lisätilaa yleisten tilojen ja liiketilojen teknisille järjestelmille.

Perusparannuksessa uusitaan aseman salaojat ja parannetaan aseman rakenteellista kosteudenhallintaa. Kaivokadun kehittämisen ensimmäisessä vaiheessa korjataan metroaseman kattona toimiva kansirakenne, jolloin kannen kautta aiheutuvat vesivuotoriskit saadaan hallintaan. Lisäksi aseman tulvariskejä pienennetään sijoittamalla aseman ja metrojärjestelmän kriittisiä laitetiloja ylemmälle tekniikkatasolle.

Kaikki yleisöhissit uusitaan, ja vanhat huoltohissit korvataan yhdellä uudella, aseman logistiikkaa nykyistä paremmin palvelevalla huoltohissillä. Lisäksi uusitaan Kompassitasolta parveketasolle johtavat liukuportaat sekä Kaivokadun sisäänkäynnin liukuportaat. Laituritasolta Kompassitasolle johtavien liukuportaiden määrä kasvatetaan uusimisen yhteydessä neljästä viiteen, mikä parantaa aseman toimintavarmuutta ja vähentää ruuhkautumista matkustajamäärien kasvaessa.

Perusparannuksessa väestönsuojatilat saatetaan varautumisen edellyttämälle valmius- ja tekniselle toimintatasolle. Laituritason kalliosuojatilan henkilöpaikkamäärää kasvatetaan järjestelemällä tiloja uudelleen.

Asema-aukion pääsisäänkäyntipaviljonki uusitaan nykyiselle paikalleen. Sen kantava betonirunko korjataan ja uusitaan tarvittavilta osin. Sisäänkäynnin lisäksi paviljonki toimii metroaseman taloteknisenä kuiluna ilmanvaihtokonehuoneesta katutasolle. Talotekniikkareittien korjaukset ja muutokset edellyttävät sisäänkäyntirakennuksen rakenteisiin niin merkittäviä muutoksia, ettei nykyisten, osittain huonokuntoisten rakenteiden säilyttäminen tai korjaaminen ole tarkoituksenmukaista.

Päärautatieaseman edessä sijaitsevaan läntiseen sisäänkäyntikatokseen sijoitetaan metroaseman savunpoistoreitti. Koska katokset palvelevat metroaseman lisäksi myös Asematunnelin ja Päärautatieaseman tiloja, niiden uusimisen kustannukset on tarkoitus jakaa katoksia käyttävien kolmen kiinteistön kesken.

Vuonna 2024 laituritasolla aloitetut palo- ja poistumisturvallisuuden parantamistoimenpiteet saatetaan perusparannuksessa loppuun aseman muiden tasojen osalta. Savunpoisto sekä kiinteistön sisäiset palo-osastoinnit toteutetaan uusien tilajärjestelyjen ja voimassa olevien määräysten mukaisesti. Palon leviämisen riskiä kiinteistöjen välillä vähennetään toteuttamalla palo-osastointi metroaseman ja Kaivotalon kiinteistön välille.

Suhde muihin päätöksiin

Liikenneliikelaitoksen johtokunta hyväksyi 11.6.2026, 46 §, Rautatientorin metroaseman laituritason liukuportaiden uusimisen hankesuunnitelman niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 4 225 000 euroa kustannustasossa huhtikuu 2026.

Hankkeen toteuttaminen

Toteutusmuoto

Hankkeen toteutusmuodoksi on valittu yhteistoiminnallinen projektinjohtourakka tavoite- ja kattohinnalla. Toteutusmuodon valinnassa on painotettu erityisesti joukkoliikenteelle ja kaupunkilaisille aiheutuvien häiriöiden minimointia, matkustaja- ja asiakasliikenteen turvallisuutta, hankkeen kustannus- ja aikatauluvarmuutta sekä Kaivokadun alueen samanaikaisten hankkeiden työmaiden yhteensovittamista. Toteutusmuodon tulee mahdollistaa urakan hinnoittelu ja sopimuksen valmistelu tilanteessa, jossa lähtötiedot tarkentuvat hankkeen kehitysvaiheen aikana.

Yhteistoiminnallinen projektinjohtourakassa urakoitsija osallistuu hankkeen kehittämiseen jo ennen toteutusvaihetta. Kehitysvaiheessa urakoitsija yhdessä tilaajan ja suunnittelijoiden kanssa tarkentaa hankkeen toteutusratkaisuja, vaiheistusta, aikataulua, logistiikkaa ja kustannuksia. Tämä tukee erityisesti aseman käytön, metron liikennöinnin, ratalogistiikan sekä alueen muiden hankkeiden yhteensovittamista.

Hankesuunnitteluvaiheessa valitun urakoitsijan kanssa on solmittu kehitysvaiheen sopimus. Urakoitsijan valinnassa on mm. arvioitu urakoitsijan kyvykkyyttä aseman käytölle aiheutuvien häiriöiden keston lyhentämiseen. Hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen valmistellaan varsinainen projektinjohtourakkasopimus toteutusvaihetta varten. Kehitysvaiheessa määritetään toteutusvaiheen tavoite- ja kattohinta ja aikataulu.

Urakkasopimukseen sisällytetään kannustimia, joilla ohjataan mm. matkustajaliikenteelle aiheutuvien haittojen vähentämiseen.

Aikataulu

Hanke toteutetaan vuosina 2026–2029.

Tavoitteena on aloittaa rakennustyöt hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen vuoden 2026 lopussa. Hankkeen kehitysvaiheessa on tunnistettu useita vaativia työvaiheita, jotka liittyvät erityisesti louhintatöihin, talotekniikan kokonaisuudistukseen, logistiikan järjestämiseen sekä matkustajaliikenteen jatkuvuuden turvaamiseen. Lisäksi haasteita aiheuttavat aseman käyttöä turvaavat väliaikaisjärjestelyt, rakenteiden vahvistaminen sekä työvaiheiden yhteensovittaminen muiden samanaikaisten hankkeiden kanssa.

Hanke on aikataulutettu ja rakennustyöt vaiheistettu ottaen huomioon erityisesti Junatien metrosillan uusimisen ratalogistiikkaan aiheuttamat rajoitteet sekä Kaivokadun kannen peruskorjauksen, Kaivokadun kehittämisen ensimmäisen vaiheen ja Länsisataman pikaraitiotien rakennustyöt. Kompassi- ja parveketason työvaiheet sovitetaan yhteen tulevan Kaivokadun hankkeen kanssa.

Laituritason louhintatyöt aloitetaan hankkeen alkuvaiheessa, jotta Junatien metrosillan uusimisen tarvitseman liikennekatkon aiheuttamat logistiikkarajoitteet eivät viivästytä myöhempiä rakennus- ja taloteknisiä töitä.

Kaivokadun sisäänkäynnin työt käynnistetään hankkeen alkuvaiheessa, jotta sisäänkäynti saadaan käyttöön ennen pääsisäänkäynnin parannustöiden käynnistämistä. Liukuportaiden vaihtojen aikataulut sovitetaan yhteen pitkien toimitusaikojen sekä käytettävien logististen ratkaisujen kanssa, jotta asennukset tapahtuvat hallitusti ja mahdollisimman vähäisin vaikutuksin matkustajaliikenteeseen.

Muutokset metroaseman naapurikiinteistöihin rajautuvissa paikoissa

Sokokseen, Forumiin ja Lasipalatsin raitiotiepysäkeille johtavan yhdyskäytävän HKL:n vastuulla olevat pinnat uusitaan ja korjataan perusparannushankkeessa. Lisäksi uusitaan yhdyskäytävässä ja Valtakulman kiinteistössä sijaitsevat metroasemaa palvelevat sähkökaapelit ja -keskukset sekä tila- ja paloturvajärjestelmät. Myös metroasemaa palveleva opastus uusitaan yhdyskäytävässä ja sen sisäänkäynneissä.

Perusparannuksen yhteydessä Kaivotalo 10:n sisäänkäynnille avataan yhteys suoraan Kaivokadulta ja nykyinen vinohissi korvataan pystyhissillä. Muutos edellyttää kiinteistöjen välisen palorajauksen rakentamista, sillä kiinteistöt ovat nykyisin samaa paloaluetta, mikä ei täytä turvallisuus- ja viranomaisvaatimuksia.

Päärautatieaseman tontilla sijaitseviin katettuihin sisäänkäynteihin tarvitaan muutoksia metroaseman savunpoiston ja olosuhdehallinnan toteuttamiseksi. Kuntokartoituksen perusteella katokset tulisi uusia kokonaan, mutta uusimisesta ei ole vielä sovittu kiinteistönomistajan kanssa. Jos katoksia ei uusita perusparannuksen yhteydessä, sisäänkäyntien portaikkojen alaosaan toteutetaan lasiovet ja tarvittavat opasteet. Jos katokset uusitaan, ovet sijoitetaan sisäänkäyntien yläosaan. Läntiseen sisäänkäyntiin sijoitetaan lisäksi metroaseman savunpoistoreitti.

Hankekoordinaatio

Ydinkeskustan työmaiden kaupunkilaiskokemusta kehitetään ja työmaahaittoja hallitaan yhteistyössä Kaivokadun kehittämisen, Länsisataman pikaraitiotien ja Rautatientorin metroaseman perusparannushankkeen kesken. Rautatientorin metroaseman perusparannushanke on osa Kaivokadun, ratikan ja metron -hankekokonaisuutta (KRM), jossa varmistetaan eri projektien yhteensovitus, edistyminen ja yhteisten tavoitteiden toteutuminen osaoptimoinnin ja projektien rajapintoihin liittyvien riskien minimoimiseksi.

Yhteensovituksessa tarkastellaan muun muassa työmaiden vaiheistusta, jalankulun ja joukkoliikenteen järjestelyjä, huolto- ja pelastusreittejä, työnaikaista opastusta, viestintää sekä alueen yritysten ja kiinteistöjen toimintaedellytyksiä. Tavoitteena on, että keskustan useista samanaikaisista hankkeista muodostuu kaupunkilaisille mahdollisimman selkeä, turvallinen ja ennakoitava kokonaisuus.

KRM-hankekokonaisuudesta vastaavat kaupunginkanslia, kaupunkiympäristön toimiala ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy yhteistyössä. HSL osallistuu sekä koko KRM-hankekokonaisuuden koordinointiin että tarpeellisiksi katsomiinsa hankekohtaisiin suunnittelu- ja valmistelupalavereihin.

Junatien metrosillan uusiminen ja siitä aiheutuva metroliikenteen katko vaikuttaa myös Rautatientorin metroaseman perusparannuksen toteutuksen vaiheistukseen samoin kuin muihin KRM-hankekokonaisuuteen sisältyviin hankkeisiin. Hankkeet osallistuvat tarpeen mukaan myös Junatien metrosillan uudistamishankkeen vaikutusten kaupunkitasoiseen yhteensovitukseen ja koordinointiin.

Kaivokadun peruskorjaus

Kaivokadun peruskorjaus toteutetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe on tarkoitus toteuttaa vuosina 2028–2029 samaan aikaan Rautatientorin metroaseman perusparannuksen kanssa. Kaivokadun rakentamisen toinen vaihe toteutetaan 2030-luvulla Esplanadin alueen katuremontin jälkeen. KRM-hankekokonaisuudessa hankkeiden suun-

nitelmia yhteensovitetaan joukkoliikenne- ja matkustajahäiriöiden minimoimiseksi.

Kaivokadun peruskorjauksen yhteydessä toteutetaan myös Kaivokadun kannen eli metroaseman kansirakenteen peruskorjaus. Kaivokadun kannen peruskorjauksessa uusitaan kannen vedeneristys ja kunnallistekniikkaa, parannetaan alueen hulevesien johtamista ja pienennetään tulvariskiä. Katutason kannen vedeneristyksen uusimisella estetään vesivuodot kannen alapuolelle metroaseman tiloihin. Kaivokadun kannen peruskorjauksen hankesuunnitelma on valmistumassa erillisenä hankkeena hyväksyttäväksi syksyn 2026 aikana.

Kaivokadun peruskorjauksen ensimmäisessä rakennusvaiheessa toteutetaan metroaseman perusparannuksen tarvitsemat muutokset ja kannen läpiviennit. Hankkeiden välillä yhteensovitettavia muutoksia ovat muun muassa Kaivokadun kannen liikuntasauman korjaustyöt ja metroasemalta maanpinnalle raitiotiepysäkkien yhteyteen rakennettavat uudet savunpoistoluukut. Vanhat käytöstä poistetut savunpoistoluukut ummistetaan. Lisäksi Kaivokadun keskiosassa oleva poistumistieportaikko poistuu uusien ratikkakiskojen alta ja uusi portaikko rakennetaan etelämmäksi.

Viestintä sidosryhmille

Yhtenä KRM-hankekokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että kaupunkilaisilla, matkustajilla, alueen yrityksillä, kiinteistönomistajilla ja muilla sidosryhmillä on oikea-aikainen ja ymmärrettävä tieto hankkeiden tarkoituksesta, etenemisestä ja vaikutuksista. Viestinnällä tuetaan työmaiden ennakoitavuutta, vähennetään koettua haittaa sekä vahvistetaan luottamusta hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Kaivokadun alueen hankkeista viestitään kaupunkiyhteisesti ja yhtenäisellä tavalla. Viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat yhteistyössä kaupunkiympäristön toimiala, kaupunginkanslia, Kaupunkiliikenneyhtiö ja HSL.

Viestinnässä painotetaan erityisesti työnaikaisia liikkumisjärjestelyjä, poikkeusreittejä, joukkoliikenteen muutoksia, työvaiheiden aikatauluja sekä vaikutuksia alueen palveluihin ja kiinteistöihin. Naapurikiinteistöjen omistajien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa jatketaan säännöllistä yhteensovitusta, jossa käsitellään hankkeiden etenemistä, vaikutuksia ja tarvittavia ratkaisuja. Viranomaisyhteistyötä jatketaan lupaehtojen ja toteutusvaiheen tarpeiden mukaisesti.

Viestinnän vaikuttavuutta arvioidaan sen perusteella, kuinka hyvin tieto tavoittaa keskeiset kohderyhmät, tukee sujuvaa liikkumista työmaa-alueella ja vähentää työmaista aiheutuvaa epävarmuutta. Tavoitteena

on, että alueella liikkuvien ja toimivien kokemus huomioidaan osana hankkeiden toteutusta ja haittojen hallintaa.

Vaikutukset metroliikenteelle

Kompassitasolta laituritasolle johtavien liukuportaiden vaihto edellyttää tämän hetken arvion mukaan noin puolen vuoden pituisen aseman käyttökatkon, jonka ajoitus on suunniteltu vuodenvaihteeseen 2027–2028. Metrojuna kulkee tänä aikana aseman ohi pysähtymättä. Aseman käyttökatkon tarkka kesto ja ajankohta tulevat tarkentumaan parhaillaan käynnissä olevan urakan kehitysvaiheen aikana.

Liukuportaiden vaihtotyön toteutustapaa sekä ajallista kestoa on tutkittu eri asiantuntijoiden, suunnittelijoiden sekä liukuporrastoimittajien kesken. Liukuportaiden vaiheittaisen vaihtamisen mahdollisuutta on selvitetty mutta toimivaa, matkustajaliikenteen kannalta riittävän turvallista ja pelastusviranomaisen näkökulmasta hyväksyttävää ratkaisua ei ole löydetty.

Liukuporraskuiluun asennetaan uusimisen yhteydessä viides liukuporras, mikä parantaa aseman toimintavarmuutta ja varautumista tulevaisuuden matkustajamäärien kasvuun. Käyttökatkon aikana tehdään myös ne laituri- ja Kompassitason työt, jotka aseman käytön aikana aiheuttaisivat suurinta haittaa matkustajaliikenteelle.

Hankkeen marraskuuhun 2026 saakka käynnissä olevassa kehitysvaiheessa pyritään yhdessä suunnittelijoiden ja urakoitsijan kanssa minimoimaan aseman käyttökatkon pituus. Urakoitsijalle asetetaan kannusteita käyttökatkon lyhentämiseksi.

Hankkeen eri työvaiheet yhteensovitetaan alueen muiden hankkeiden kanssa. Suunnittelua tehdään yhteistyössä HSL:n ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa matkustajavaikutusten minimoimiseksi.

Rautatientorin metroaseman perusparannushankkeen aikataulu kytkeytyy tiiviisti rinnakkaisten ja liittyvien hankkeiden aikatauluihin, joiden kanssa tehdään jatkuvaa yhteensovitusta koko hankkeen ajan. Rinnakkaishankkeet asettavat raitio- ja metroliikenteen liikennöintikatkojen kautta reunaehtoja perusparannuksen aikatauluun sekä määrittävät keskustan merkittävien infrahankkeiden toteutusjärjestystä.

Häiriöiden minimoimiseksi ja ydinkeskustaan suuntautuvan joukkoliikenteen toimivuuden varmistamiseksi on tunnistettu tarve porrastaa keskenään:

- Rautatientorin metroaseman käyttökatko (ohiajo)

- Kaivokadun kehittämisen ensimmäisen vaiheen raitioliikenteen katko
- Länsisataman pikaraitiotiehankkeen aiheuttama raitioliikenteen katko

HSL:n liikennemallitarkastelun perusteella Junatien metrosillan uusimisen aiheuttama metroliikenteen katko eli Kalasataman metrokatko ja Rautatientorin metroaseman käyttökatko on kokonaisuuden kannalta mahdollista toteuttaa myös yhtäaikaisesti. Kalasataman metrokatko ja Rautatientorin metroaseman ohiajo yhtäaikaisesti ei aiheuta kestämättömiä yhteisvaikutuksia, vaan rakennustöitä on mahdollista tehdä samanaikaisesti. Rautatientorin metroaseman ohiajo on mahdollinen Junatien metrosillan aiheuttaman katkon aikana, jolloin metrossa on muutoinkin vähemmän matkustajia.

Rautatientorin metroaseman perusparannushankkeesta ei aiheudu metron erillistä liikennöintikatkoa.

Vaikutukset alueen käyttäjille ja muulle liikenteelle

Rautatientorin metroaseman perusparannuksen toteutuksessa keskeisenä lähtökohtana on, että aseman käyttöä ja ydinkeskustan jalankulkuyhteyksiä turvataan rakennustöiden aikana mahdollisimman laajasti. Työt vaiheistetaan siten, että matkustajaliikenteelle, alueella asioiville, naapurikiinteistöille ja joukkoliikenteen vaihtoyhteyksille aiheutuvat haitat voidaan rajata mahdollisimman lyhyiksi ja ennakoitaviksi. Asema pidetään matkustajakäytössä niiltä osin kuin se on turvallisuuden, paloturvallisuuden, esteettömyyden ja työmaan toteutusedellytysten kannalta mahdollista. Laituritasolle johtavien pitkien liukuportaiden uusiminen edellyttää kuitenkin erillistä aseman käyttökatkoa, jonka aikana metrojunat ajavat aseman ohi pysähtymättä matkustajavaihtoa varten.

Rakennustöiden vaiheistus perustuu siihen, että teknisten järjestelmien väliaikaiset korvaavat ratkaisut suunnitellaan ja toteutetaan ennen nykyisten järjestelmien purkamista ja uusien järjestelmien asentamista. Näin varmistetaan aseman keskeisten toimintojen, kuten sähkönjakelun, ilmanvaihdon, savunpoiston, turvallisuusjärjestelmien, tietoliikenteen ja muiden käyttöä tukevien järjestelmien toiminta työvaiheiden aikana. Väliaikaiset ratkaisut ovat olennaisia erityisesti siksi, että metroasema on käytössä olevan liikennejärjestelmän osa ja sijaitsee laajasti muiden kiinteistöjen, katualueiden ja joukkoliikenteen vaihtoyhteyksien rajapinnoissa.

Työnaikaisissa järjestelyissä varmistetaan esteettömien ja turvallisten kulkureittien säilyminen siinä laajuudessa kuin se on kussakin työvaiheessa mahdollista. Esteettömyys, poistumisturvallisuus ja paloturvallisuus arvioidaan työvaiheittain, ja tarvittavat työnaikaiset ratkaisut,

opastus, kulunohjaus, suojaukset ja poistumisjärjestelyt toteutetaan ennen kyseisten työvaiheiden käynnistämistä. Kaivokadun sisäänkäynnin tai Asema-aukion pääsisäänkäynnin tulee olla käytössä koko toteutuksen ajan lukuun ottamatta erikseen suunniteltuja ja viestittyjä lyhyitä työvaiheita, joille järjestetään turvalliset korvaavat yhteydet.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomaksi kustannukseksi on arvioitu yhteensä enintään 125 200 000 euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti toukokuu 2026) seurannassa käytetään rakennuskustannusindeksin ”muu talonrakentaminen” alaindeksiä (2025=100, 5/2026=99,7).

Hankkeen kustannukset muodostuvat projektinjohdon, suunnittelun ja urakan toteutuksesta sekä erillishankinnoista. Kustannusarvioon on sisällytetty noin 15 % hankevaraus.

Aseman käytön turvaaminen rakentamisen aikana vaikuttaa hankkeen kokonaiskestoon ja työmaakustannuksiin. Vaiheistus, väistöjärjestelyt, väliaikaiset tekniset ratkaisut, työnaikainen opastus, suojaus- ja turvallisuusjärjestelyt sekä työmaan logistiikan rajoitteet lisäävät toteutuksen vaativuutta verrattuna tilanteeseen, jossa asema voitaisiin sulkea kokonaan pidemmäksi ajaksi. Ratkaisuilla kuitenkin vähennetään matkustajille, alueen yrityksille, naapurikiinteistöille ja ydinkeskustan liikennejärjestelmälle aiheutuvia haittoja sekä tuetaan joukkoliikenteen palvelutason säilyttämistä rakentamisen aikana.

Kesäkuuhun 2026 mennessä hankesuunnittelukuluja on toteutunut yhteensä 5 745 000 euroa. Vuodelle 2026 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 7 032 000 euroa. Vuosien 2027–2031 määrärahatarpeet otetaan huomioon vuoden 2027 talousarvioehdotuksen valmistelun yhteydessä.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hanke aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina 4 173 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Hankkeen valmistuttua tuloja muodostuu liiketilojen vuokratuotoista, kustannuksia ylläpitokustannusten noususta ja kustannussäästöjä elinkaarikustannusten alenemisesta.

Liiketilojen kehittämiskustannukset (arviolta 12 527 000 euroa) arvioidaan katettavan liiketilojen vuokraamisesta saatavilla tuloilla siten, että investointi maksaa itsensä takaisin noin 7–8 vuodessa. Liiketilojen kehittämiskustannukset eivät kuulu HSL:n infrasopimuksen piiriin.

Aseman väestönsuojaominaisuuksien parantamisen kustannukset (arviolta 3 504 000 euroa) eivät kuulu HSL:n infrasopimuksen piiriin, joten niistä aiheutuvat poistot (116 800 euroa vuodessa) jäävät kokonaan Helsingin kaupungin katettaviksi.

Muilta osin hankkeen kustannuksista HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (1 819 500 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (30 vuoden aikana yhteensä noin 42 300 000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä.

Loppuosa poistoista ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 69 900 000 euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 4 % ja laina-aika 30 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Hankkeen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 2 800 000 euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 45 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Hankkeen kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 4 300 000 euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 momentin 1 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma
2 Havainnekuvat

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 635

HEL 2026-012864 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Rautatientorin metroaseman perusparannuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 125 200 000 euroa kustannustasossa toukokuu 2026.

Käsittely

14.09.2026 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat HKL:n toimitusjohtaja Saara Kanto, Kaupunkiliikenne Oy:n rakennuttajapäällikkö Saara Kippo ja hankekehityspäällikkö Kirsi Borg.

Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 26.08.2026 § 55

HEL 2026-012864 T 10 06 00

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallitukselle Rautatientorin metroaseman perusparannuksen hankesuunnitelman hyväksymistä niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 125.200.000 euroa kustannustasossa toukokuu 2026.

Käsittely

26.08.2026 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankekehityspäällikkö Kirsi Borg.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: +358 9 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

13
Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelma

HEL 2026-008342 T 08 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelman (liite 1) ja raitiotiehankkeen toteuttamista siten, että kokonaiskustannusarvio on 48 milj. euroa (MAKU 129,32, 2015=100).

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston 5.2.2025 tekemän Länsisataman pikaraitiotien yleissuunnitelman hyväksymispäätöksen (30 §) mukaisesti Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja kaupunkiympäristön toimiala ovat yhteistyössä Infraohjelma Helsingin kanssa valmistelleet hankesuunnitelman Länsisataman pikaraitiotien infrastruktuurin toteuttamisesta. Hankesuunnitelmassa määritellään toteutettavan hankkeen laajuus, aikataulu, vaiheistus sekä muut hankkeen toteutukseen ja hallintaan liittyvät asiat.

Hankesuunnitelman raportti on esitetty liitteenä 1. Hankesuunnitelman vaikutusten arviointi on liitteenä 2. Samanaikaisesti toteutettavat mutta erikseen päätettävät liittyvät hankkeet on esitetty liitteessä 3.

Länsisataman pikaraitiotie -hankkeen tavoitteena on mahdollistaa pikaraitioliikenne Hakaniemen ja Länsisataman välillä riittävän hyvällä sujuvuudella ja luotettavuudella muun kaupunkiliikenteen rinnalla. Reittiä liikennöitäisiin Yliskylä–Hakaniemi -pikaraitiolinjan (linjanumero 12) jatkeena. Hanke sopeutuu alueella voimassa oleviin asemakaavoihin. Tästä huolehditaan myös suunnittelun tarkentuessa. Hankkeen toteuttamiseksi tullaan vielä laatimaan katusuunnitelmat.

Pikaraitiolinjan suunnitteluperusteina on ollut liikennöinti korkeintaan 45 metriä pitkillä pikaraitiovaunuilla ja viiden minuutin vuorovälillä. Nykyisiä kaupunkiraitiovaunuja pidemmät vaunut ja lisääntyvä vuoromäärä edellyttävät raitiotieinfrastruktuurin kehittämistä, vaikka reitillä liikennöidäänkin jo olemassa olevalla raitiotiellä Hakaniemen ja Länsiterminaalin välillä. Raitiotieinfraa kehitetään mm. pidentämällä pysäkkejä ja parantamalla niiden laatutasoa, liittymä- ja ratageometriamuutoksilla sekä saneeraustoimenpiteillä.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2025–2029 todetaan, että toimivan arjen ytimessä on sujuva liikkuminen. Kaupungin tavoitteena on, että yhä useampi helsinkiläinen valitsee liikkumismuodokseen joukkoliikenteen. Länsisataman pikaraitiotie edistää näitä strategian tavoitteita sujuvoit-

taen liikkumista, sekä kehittäen joukkoliikennettä entistä houkuttelevammaksi. Strategian mukaisesti valtuustokauden aikana edistetään Länsisataman pikaraitiotien toteutusta.

Hankkeen toteutuksessa hyödynnetään rinnakkaishankkeista johtuvia raitioliikenteen katkoja, yhteen sovittaen Länsisataman pikaraitiotien rakennustöitä muiden hankkeiden kanssa. Kiertotalous- ja ilmastotavoitteet ovat hankkeessa tärkeässä roolissa. Elinkaaren ilmastopäästöt tunnistetaan ja niitä vähennetään, jonka lisäksi tavoitteena on luontopositiivisuus sekä resurssiviisaus. Helsingin historiallisen keskustan alueella kulttuuriympäristön ominaispiirteet ja arvot ovat keskeinen suunnittelun lähtökohta. Hanke sisältyy Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaan ja on Helsingin seudun liikennejärjestelmän näkökulmasta tärkeä, koska se parantaa yhteyttä Länsisataman ja päärautatieaseman välillä. Päärata ja Helsingin satama kuuluvat myös Euroopan laajuiseen TEN-T -liikenneverkon ydinverkkoon.

Kuten kaupunginvaltuusto on edellyttänyt, hankesuunnitelmassa on huomioitu ja mahdollistettu Helsingin yliopiston metroaseman suunnitellun pohjoisen sisäänkäynnin mahdollinen toteuttaminen samanaikaisesti raitiotien kanssa. Käsitellessään hankesuunnitelmaa, kaupunkiympäristölautakunta päätti äänestysten jälkeen esittää kaupunginhallitukselle, että raitiotiehankkeessa ei varauduta samanaikaiseen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamiseen. Sisäänkäynnin toteutuksen kustannukset eivät sisälly HKL:n investointibudjettiin muiden kriittisempien metron peruskorjaushankkeiden vuoksi. Siten Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien edellyttämässä aikataulussa.

HKL:n 10-vuotisessa investointiohjelmassa on lukuisia metron liikennöinnin kannalta välttämättömiä ja hyvin kriittisiä korjausinvestointeja, kuten Rautatientorin metroaseman peruskorjaus ja Junatien metrosillan uusiminen. HKL:lle asetetun investointiraamin puitteissa metron liikennöinnin kannalta kriittiset hankkeet on priorisoitu Helsingin yliopiston metroaseman uuden pohjoisen sisäänkäynnin edelle, eikä tämä noin 40 miljoonan euron investointi ole mahdollinen yhteensovitettavien hankkeiden asettamassa aikataulussa. Erikseen uutta sisäänkäyntiä ei kannata myöhemmin rakentaa, sillä sen rakentaminen avaa Unioninkadun uudelleen yli vuodeksi katkaisten siinä kulkevan liikenteen, myös uuden pikaraitioliikenteen.

Kustannukset ja talousvaikutukset

Länsisataman pikaraitiotien rakentamiskustannukseksi arvioidaan 47,13 miljoonaa euroa, sisältäen raitiotieinfrastruktuurin sekä sen ai-

heuttamat katujen ja kunnallistekniikan muutokset. Kustannusarvion MAKU-kokonaisindeksi (2015=100) on 129,32 pistettä 01/2026. Kustannusarvio sisältää myös 2,66 miljoonaa euroa Kaupunkiliikenne Oy:n rakentamisen aikaisia rahoituskustannuksia. Hankkeelle on mahdollista hakea rahoitusta EU:n rahoitusinstrumenttien kautta. Liitteessä 3 esiteltyjen erikseen päätettävien liittyvien hankkeiden investointikustannukseksi on arvioitu yhteensä 49,5 miljoonaa euroa.

Hanke ei aiheuta tarvetta uusille varikkoinvestoinneille, ja raitiotieinfran hallinto- ja ylläpitokustannusten arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla. Yleissuunnitelman raitiolinjaston mukaisten liikennöintikustannusten nousu on hieman pienempi kuin hankkeen liikennöinnin tuomien uusien lipputulojen määrä, joten hankkeen arvioidaan olevan liikennöinnin suhteen kustannusneutraali. HSL:n infrakorvaukset ja Kaupunkiliikenne Oy:n palvelukorvaukset huomioiden hanke kasvattaa Helsingin käyttömenoja 790 000 euroa käyttöönottovuonna 2034, vuosittainen vaikutus pienenee ajan myötä.

Hanke on yhteiskuntataloudellisesti kannattava. Hankkeen hyötykustannussuhde on 2,5, joka johtuu merkittävistä kuluttajien hyödyistä verrattuna kustannuksiin.

Hankkeen toteuttamismalli

Länsisataman pikaraitiotie toteutetaan yhteistoiminnallisena integroituna projektitoteutuksena (allianssi). Hanke on osa Kaupunkiliikenteen ja Helsingin kaupunkiympäristön toimialan sekä HSY:n yhteisprojekteina toteutettavien kaupunkikehitys- ja raitiotieprojektien allianssitoteutusta Infraohjelma Helsinkiä, jonka hankinnasta on päätetty kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostossa 31.10.2024 (118 §). Hankesuunnitelma on laadittu allianssissa ja jatkosuunnittelu sekä rakentaminen on tarkoitus tehdä myös allianssin toimesta.

Hankkeen kehitysvaiheessa hankekokonaisuudelle määritellään tavoitehinta, johon kaikki osapuolet sitoutuvat. Integroidussa projektitoteutuksessa on tavoitehintaan perustuva kannustinjärjestelmä, joka ohjaa kaikkia osapuolia toimimaan yhteisen edun mukaisesti kustannustehokkaaseen toteutukseen. Sekä mahdolliset kustannusten ylitykset että säästöt jaetaan tilaajan ja toteuttajien kesken.

Hankkeen toteutusaikataulu

Hankkeen rakentaminen voisi alkaa vuonna 2027, ja valmistua pääosin vuonna 2029. Viimeiset osuudet toteutettaisiin Kaivokatu -hankkeen 2. vaiheessa arviolta vuonna 2033, jonka myötä täyteen liikennöintiin pikaraitiotiellä päästäisiin arviolta vuonna 2034. Hankkeen aikataulu on

tiiviisti kytköksissä rinnakkaisiin ja liittyviin hankkeisiin. Etenkin raitioliikenteen katkot on suunniteltu niin, että niiden aikana voidaan toteuttaa myös muut katkoja vaativat hankkeet. Länsisataman pikaraitiotie -hankkeen aikataulu on yhteensovitettu Kaivokatu-hankkeen ja Länsiratikat-hankkeen aiheuttamien ratakatkojen kanssa. Hankkeiden yhteensovitusta on tehty myös keskustan eri työmaahankkeita yhteen koordinoivassa niin kutsutussa KRM-yhteistyössä. Kaivokadun remontin vaiheet on puolestaan sovitettu Espan remonttien kanssa niin, että keskustan läpi itä-länsisuuntaisesti, pääkatuverkkoa pitkin on kahdet ajokaistat suuntaansa. Tärkeää on pyrkiä jatkamaan linjanumero 12 liikennettä Hakaniemestä Rautatientorille heti kun hankkeen Kaisaniemen vaihe on valmistunut.

Tarkentuneet suunnitelmat

Yleissuunnitelmassa esitettiin Ruoholahden villat ja Länsilinkki- raitiopysäkkien yhdistämistä. Lautakunnalta saadun ohjeistuksen perusteella on hankesuunnitelmaa laadittaessa jatkettu valmistelua kahden pysäkin ratkaisulla.

Ruoholahdenrannassa Länsilinkki -pysäkkiä ei ole mahdollista pidentää nykyisellä sijainnillaan, joten pysäkki siirretään pohjoisemmaksi. Pysäkin siirto aiheuttaa kadunvarsipysäköinnin poistamista kadun länsilaidalta ja muuttaa joitakin kadun itälaidan tonttien ajoyhteyksiä suuntaisliittymiksi.

Ruoholahden villat -pysäkin pidentämiselle on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja. Kaikki nämä vaikuttavat Ruoholahdenkadun liikennejärjestelyihin ja liittymäratkaisuihin. Erityinen huomio ratkaisussa on huoltotunnelin sisään- ja ulosajavan liikenteen sujuvuudessa. Ensisijaisesti on tutkittu järjestelyä, jossa Ruoholahdenkadun läpiajo säilyy molempiin suuntiin.

Vaihtoehtoisena ratkaisuna on tutkittu Ruoholahdenkadun ajoyhteyden katkaisua lännen suuntaan, mikä tehtyjen tarkastelujen perusteella vähentäisi riskiä huoltotunnelin ulosajon tai Ruoholahdenkadun ajoneuvoja raitioliikenteen ruuhkautumiseen, mutta vaikuttaisi laajemmin alueen liikennejärjestelyihin. Lopullinen ratkaisu vaikutusarvioineen tehdään katusuunnitteluvaiheessa.

Kaupunginvaltuuston 6.5.2026 (134 §) hyväksymässä asemakaavassa Kaivokadun muutos joukkoliikennekaduksi mahdollistaa päätöksestä seuraavien laajempien liikennejärjestelymuutosten suunnittelun ja toteuttamisen Länsisataman pikaraitiotie -hankkeen liittyvinä hankkeina mm. Kaisaniemenkadulla ja Unioninkadulla.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnissa tarkasteltiin hankkeen rakentamisen aikaisia ja käytön aikaisia vaikutuksia. Niitä arvioitiin laaja-alaisesti liikenteellisten, sosiaalisten, maiseman ja kulttuuriympäristön sekä ympäristön ja elinkeinoelämän osalta.

Hankkeen vaikutukset rakentamisen aikana keskittyvät rakentamiskohteiden välittömään läheisyyteen. Merkittävimmät vaikutukset rakentamisen aikana kohdistuvat raitioliikenteen operointiin. Raitioliikenteessä esiintyy tilapäisiä, mutta pitkäkestoisia katkoja, joita korvataan bussiliikenteellä. Hankkeen vaikutukset ajoneuvoliikenteelle ovat vähäiset, koska keskusta-alueen muiden hankkeiden vaikutukset vaikuttavat Länsisataman pikaraitiotie -hanketta laajemmin ajoneuvoliikenteen viivytyksiin ja reitinvalintaan. Rakentamisen aikana jalankulku- ja pyöräilyreittejä kavennetaan tai siirretään, mutta muuten vaikutukset ovat kävelyyn tai pyöräliikenteeseen vähäisiä. Rakentamisen aikana rakentamistoimet heikentävät jonkin verran alueen viihtyvyyttä kaupunkikuvan ja -tilan muutosten myötä. Rakentamistoimien tuottama melu ja pöly sekä muuttuvat liikennejärjestelyt heikentävät tilapäisesti saavutettavuutta ja esteettömyyttä.

Käytönaikaiset vaikutukset ovat lähtökohtaisesti positiivisia. Keskeisimmät positiiviset vaikutukset syntyvät uuden raitiotieyhteyden tuottamasta keskustan, Jätkäsaaren, Kalasataman ja Laajasalon saavutettavuuden parantumisesta joukkoliikenteellä sekä kaupunkiympäristön uudistusten tuomasta kaupunkitilakokemuksen parantumisesta. Uusi pikaraitiotielinja parantaa keskustatoimintojen saavutettavuutta joukkoliikenteellä ja sujuvoittaa läpikulkevien joukkoliikennematkustajien matkaketjuja reitillä, joka on jo nykytilassa matkustajamääriltään merkittävä yhteys. Uudet raitiotiepysäkit ja niiden lähialueiden uusi liikenneinfra parantavat liikenneturvallisuutta sekä esteettömyyttä paikallisesti. Pyöräilyn ja kävelyn turvallisuus paranee osin liikennemäärien vähenemisen myötä. Kokonaisuutena hanke sujuvoittaa joukkoliikennettä ja selkeyttää keskustan liikennejärjestelyjä.

Rakentamisen aikana elinkeinoelämän toimintojen saavutettavuus heikkenee paikallisesti. Keskeisimmät vaikutukset rakentamisen aikana ovat negatiivisia, mutta arvioinnin perusteella pääosa vaikutuksista on vähäisiä. Yrityksille voi aiheutua rakentamisen aikana merkittäviä paikallisia haittoja saavutettavuuden, kulkureittien ja työmaiden vuoksi. Yritysten näkyvyys, pysäköinti, kulkuyhteydet sekä huolto- ja jakeluliikenne on tunnistettu keskeisiksi huolenaiheiksi. Nämä otetaan huomioon työnaikaisia järjestelyitä suunniteltaessa. Valmistuessaan hankkeella on sen vaikutusalueella kaupallista vetovoimaa parantava vaikutus. Pikaraitiotieyhteys parantaa myös satamatoimintojen saavutettavuutta ja tukee matkailun kehittämistä.

Vuorovaikutus ja viestintä

Projektin viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelmaa päivitetään hankkeen edetessä. Suunnitelmassa määritetään mm. viestinnän ja vuorovaikutuksen tehtävät, aikataulu, kanavat, hankkeen ydinviestit, viestinnän teemat, tarkennetaan viestinnällisten vastuiden jakoa sekä tunnistetaan viestinnässä ja vuorovaikutuksessa huomioitavia alueellisia erityispiirteitä.

Yleissuunnitelmavaiheessa vuorovaikutusta tehtiin kerro kantasi -palvelun kautta tehdyllä kyselyllä koskien pysäkkimuutoksia. Hankesuunnitteluvaiheessa pidettiin 2.3.2026 asukastilaisuus verkkotapahtumana Länsiratikat-hankkeen kanssa yhdessä. Tilaisuudessa esiteltiin Ruoholahdenkadun suunnitelmaehdotuksia. Lisäksi KRM-yhteistyössä on aloitettu yhteisviestintä lähestymällä keskustan yrityksiä ja avaamalla keskusteluyhteys siitä, mitä yritykset haluavat viestinnältä rakennusvaiheessa.

Jatkotoimenpiteet

Käsitellessään hankesuunnitelmaa kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi seuraavat evästykset:

- Lautakunta kehottaa mahdollisimman ripeään rahoituksen hakemiseen EU:n rahoitusvälineiden kautta.
- Lautakunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa huolehditaan siitä, että huoltotunnelin ulostulo ei pysyvästi muutosten takia ruuhkaudu ja että raitiotien liikennöinti on sujuvaa. Samalla pyritään siihen, että huoltotunnelin käyttö lisääntyy.
- Rakennusvaiheen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että yritysten toimintaedellytykset alueella eivät heikkene liiallisesti. Lautakunta kehottaa hyvään ja etupainotteiseen vuorovaikutukseen vaikutusalueella toimivien yritysten kanssa.
- Lautakunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota jalankulun turvallisuuteen ja sujuvuuteen niin rakentamiskuin käyttöaikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että vaikka Helsingin yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei nykyisen investointiraamin ja muiden korjausinvestointien vuoksi voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien rakentamisen yhteydessä, sisäänkäynnin toteuttamista voidaan arvioida uudelleen myöhemmin tulevaisuudessa huomioiden kaupungin investointitarpeiden ja joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen kokonaisuus.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1	Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelmaraportti
2	Länsisataman pikaraitiotien perushankkeen vaikutusten arviointi
3	Länsisataman pikaraitiotie liittyvät hankkeet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Lupa- ja valvontavirasto	Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 609

HEL 2026-008342 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelman (liite 1) ja raitiotiehankkeen toteuttamista siten, että kokonaiskustannusarvio on 48 milj. euroa (MAKU 129,32, 2015=100).

Käsittely

07.09.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:
Paavo Arhinmäki: Kappaleen (16) loppuun lisäys:

"Tärkeää on pyrkiä jatkamaan linjanumero 12 liikennettä Hakaniemestä Rautatientorille heti kun hankkeen Kaisaniemen vaihe on valmistunut."

Kannattaja: Niilo Toivonen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:
Tuuli Kousa: Korvataan kohta: Käsitellessään hankesuunnitelmaa, kaupunkiympäristölautakunta päätti äänestysten jälkeen esittää kaupunginhallitukselle, että raitiotiehankkeessa ei varauduta samanaikaiseen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamiseen. Sisäänkäynnin toteutuksen kustannukset eivät sisälly HKL:n investointibudjettiin muiden kriittisempien metron peruskorjaushankkeiden vuoksi. Siten Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien edellyttämässä aikataulussa.

Virkkeellä:
Kaupunginhallitus kannattaa Yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamista Länsisataman pikaratikan rakennustöiden yhteydessä sekä suunnittelun jatkamista mahdollisimman nopeasti, jotta aikataulu on mahdollinen.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus 3:
Tuuli Kousa: Lisäys kappaleen (13) loppuun: Arvioidaan säästöt ja yhteiskuntataloudelliset hyödyt, jotka voitaisiin saada, mikäli Kaivokadun toinen vaihe toteutettaisiin ensimmäisen kanssa samassa aikataulussa.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus 4:
Niilo Toivonen: Kaupunginhallitus toteaa, että vaikka Helsingin yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei nykyisen investointiraamin ja muiden korjausinvestointien vuoksi voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien rakentamisen yhteydessä, sisäänkäynnin toteuttamista voidaan arvioida uudelleen myöhemmin tulevaisuudessa huomioiden kaupungin investointitarpeiden ja joukkoliikennejärjestelmän kehittämisen kokonaisuus.

Kannattaja: Maarit Vierunen

Niilo Toivosen ja Tuuli Kousan ensimmäisestä vastaehdotuksesta äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1. äänestys

JAA-ehdotus: Tuuli Kousan ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna
EI-ehdotus: Niilo Toivosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äänet: 6
Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Shawn Huff, Tuuli Kousa, Silvia Modig, Suvi Pulkkinen

Ei-äänet: 9
Elisa Gebhard, Ville Jalovaara, Johanna Laisaari, Otto Meri, Matias Pajula, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Niilo Toivonen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Niilo Toivosen vastaehdotuksen äänin 6 - 9.

2. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Niilo Toivosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äänet: 0

Ei-äänet: 12
Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Ville Jalovaara, Johanna Laisaari, Otto Meri, Silvia Modig, Matias Pajula, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Niilo Toivonen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 3
Shawn Huff, Tuuli Kousa, Suvi Pulkkinen

Kaupunginhallitus hyväksyi Niilo Toivosen vastaehdotuksen äänin 0 - 12 (3 tyhjää).

3. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Tuuli Kousan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äänet: 9
Elisa Gebhard, Ville Jalovaara, Johanna Laisaari, Otto Meri, Matias Pajula, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Niilo Toivonen, Maarit Vierunen

Ei-äänet: 5
Mia Haglund, Shawn Huff, Tuuli Kousa, Silvia Modig, Suvi Pulkkinen

Tyhjä: 1
Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 5 (1 tyhjä).

31.08.2026 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 18.08.2026 § 402

HEL 2026-008342 T 08 00 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Länsisataman pikaraitiotien hankesuunnitelman (liite 1) hyväksymistä ja raitiotiehankkeen toteuttamista siten, että kokonaiskustannusarvio on 48 milj. euroa (MAKU 129,32, 2015=100).

Samalla lautakunta esitti, ettei raitiotiehankkeessa varauduta saman aikaiseen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamiseen.

Sisäänkäynnin toteutuksen kustannukset eivät sisälly HKL:n investointibudjettiin muiden kriittisempien metron peruskorjaushankkeiden vuoksi. Siten Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien edellyttämässä aikataulussa.

Lautakunta kehotti mahdollisimman ripeään rahoituksen hakemiseen EU:n rahoitusvälineiden kautta.

Lautakunta edellytti, että jatkosuunnittelussa huolehditaan siitä, että huoltotunnelin ulostulo ei pysyvästi muutosten takia ruuhkaudu ja että raitiotien liikennöinti on sujuvaa. Samalla pyritään siihen, että huoltotunnelin käyttö lisääntyy.

Rakennusvaiheen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että yritysten toimintaedellytykset alueella eivät heikkene liiallisesti.

Lautakunta kehotti hyvään ja etupainotteiseen vuorovaikutukseen vaikutusalueella toimivien yritysten kanssa.

Lautakunta edellytti, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota jalankulun turvallisuuteen ja sujuvuuteen niin rakentamis- kuin käyttöaikana.

Käsittely

18.08.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat projektipäällikkö Hanna Pund ja tiimipäällikkö Niko Setälä. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:
Johanna Laisaari: Samalla lautakunta esittää, ettei raitiotiehankkeessa varauduta saman aikaiseen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamiseen.

Sisäänkäynnin toteutuksen kustannukset eivät sisälly HKL:n investointibudjettiin muiden kriittisempien metron peruskorjaushankkeiden vuoksi. Siten Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien edellyttämässä aikataulussa.

Kannattaja: Matias Pajula

Vastaehdotus 1:
Jenni Hjelt: Lautakunta kehottaa mahdollisimman ripeään rahoituksen hakemiseen EU:n rahoitusvälineiden kautta.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:
Jenni Hjelt: Lautakunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa huolehditaan siitä, että huoltotunnelin ulostulo ei pysyvästi muutosten takia ruuhkaudu ja että raitiotien liikennöinti on sujuvaa. Samalla pyritään siihen, että huoltotunnelin käyttö lisääntyy.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 3:
Jenni Hjelt: Rakennusvaiheen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huolehtia siitä, että yritysten toimintaedellytykset alueella eivät heikkene liiallisesti. Lautakunta kehottaa hyvään ja etupainotteiseen vuorovaikutukseen vaikutusalueella toimivien yritysten kanssa.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen 3 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 4:
Jenni Hjelt: Lautakunta edellyttää, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota jalankulun turvallisuuteen ja sujuvuuteen niin rakentamis- kuin käyttöaikana.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jenni Hjeltin 4 vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:
Otso Kivekäs: Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa Yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamista Länsisataman pikaratikan rakennustöiden yhteydessä sekä suunnittelun jatkamista mahdollisimman nopeasti, jotta aikataulu on mahdollinen.

Perustelu: sisäänkäynti tuo metron viiden minuutin kävelymatkan päähän suurimmalle osalle Kruunuhaan asukkaista ja noin 8000 opiskelijalle. Se lisää metron matkustajamääriä 300 000 vuodessa ja on myös yhteiskuntataloudellisesti kannattava.

Kannattaja: Titta Hiltunen

Vastaehdotus 2:
Otso Kivekäs: Arvioidaan säästöt ja yhteiskuntataloudelliset hyödyt, jotka voitaisiin saada, mikäli Kaivokadun toinen vaihe toteutettaisiin ensimmäisen kanssa samassa aikataulussa.

Kannattaja: Titta Hiltunen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 1: Johanna Laisaari:
Samalla lautakunta esittää, ettei raitiotiehankkeessa varauduta saman aikaiseen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamiseen. Sisäänkäynnin toteutuksen kustannukset eivät sisälly HKL:n investointibudjettiin muiden kriittisempien metron peruskorjaus-

hankkeiden vuoksi. Siten Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien edellyttämässä aikataulussa.

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1: Otso Kivekäs:
Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa Yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamista Länsisataman pikaratikan rakennustöiden yhteydessä sekä suunnittelun jatkamista mahdollisimman nopeasti, jotta aikataulu on mahdollinen.

Perustelu: sisäänkäynti tuo metron viiden minuutin kävelymatkan päähän suurimmalle osalle Kruunuhaan asukkaista ja noin 8000 opiskelijalle. Se lisää metron matkustajamääriä 300 000 vuodessa ja on myös yhteiskuntataloudellisesti kannattava.

Jaa-äänet: 8
Veli-Pekka Dufva, Tuomas Harju, Hanna-Leena Hietanen, Jenni Hjelt, Sami Kuusela, Johanna Laisaari, Matias Pajula, Petri Suhonen

Ei-äänet: 5
Titta Hiltunen, Isaac Jyväsjärvi, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Matti Lehto

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Jäsen Johanna Laisaaren ja jäsen Otso Kivekkään vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 1: Johanna Laisaari:
Samalla lautakunta esittää, ettei raitiotiehankkeessa varauduta saman aikaiseen Helsingin yliopiston metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin rakentamiseen. Sisäänkäynnin toteutuksen kustannukset eivät sisälly HKL:n investointibudjettiin muiden kriittisempien metron peruskorjaushankkeiden vuoksi. Siten Helsingin Yliopiston metroaseman pohjoista sisäänkäyntiä ei voida toteuttaa Länsisataman pikaraitiotien edellyttämässä aikataulussa.

Jaa-äänet: 5
Titta Hiltunen, Isaac Jyväsjärvi, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Matti Lehto

Ei-äänet: 8
Veli-Pekka Dufva, Tuomas Harju, Hanna-Leena Hietanen, Jenni Hjelt, Sami Kuusela, Johanna Laisaari, Matias Pajula, Petri Suhonen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti tässä äänestyksessä hyväksyä Johanna Laisaaren vastaehdotuksen äänin 8 – 5.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 2: Otso Kivekäs: Arvioidaan säästöt ja yhteiskuntataloudelliset hyödyt, jotka voitaisiin saada, mikäli Kaivokadun toinen vaihe toteutettaisiin ensimmäisen kanssa samassa aikataulussa.

Jaa-äänet: 7
Veli-Pekka Dufva, Tuomas Harju, Hanna-Leena Hietanen, Jenni Hjelt, Johanna Laisaari, Matias Pajula, Petri Suhonen

Ei-äänet: 5
Titta Hiltunen, Isaac Jyväsjärvi, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Matti Lehto

Tyhjä: 1
Sami Kuusela

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7 – 5 (1 tyhjä).

11.08.2026 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Hanna Pund, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 28036
hanna.pund(a)hel.fi

14
Valtuutettu Alma Tuuvan aloite kaupungin tukemasta HSL-lipusta työnhakuvelvoitteen alaisille ja toimeentulotukea saaville

HEL 2026-001846 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alma Tuuva ja 28 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin sisäisen ja lähialueille suuntautuvan matkustamisen mahdollistava tuettu lippu tarjottaisiin työnhakuvelvoitteen alaisille ja toimeentulotukea saaville helsinkiläisille. Se voisi olla joko kaupungin kustantama kausilippu, maksusitoumus kausilippuun tai matkakortille ladattavaan arvoon, tai riittävä määrä kertalippuja. Aloite on liitteenä 1.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että työttömillä on mahdollisuus osallistua työhaastatteluihin ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tukee jo nykyisellään asiakkaita työllistymisen edistämisessä sekä taloudellisesti että erilaisin palveluin. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei kuitenkaan kannata ehdotusta matkalipun myöntämisestä kaikille helsinkiläisille toimeentulotuen saajille ja työnhakuvelvoitteen alaisille, sillä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ei ole nykyisessä rahoitustilanteessa edellytyksiä laajamittaisen tuen myöntämiselle työllistymistä edistäviin matkakuluihin.

Kustannusten tarkka arviointi on vaikeaa, sillä laskentatapoja voi olla monia. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan näkökulmasta on oleellista keskittyä perustoimeentulotuen saajiin, sillä heistä moni on todennäköisesti myös täydentävän ja/tai ehkäisevän toimeentulotuen saajia. Kelan tietojen mukaan maaliskuussa 2026 Helsingissä oli 18–64-vuotiaita perustoimeentulotuen saajia 29 106 henkeä.

Kuukausittaiset kustannukset jakaantuisivat eri vyöhykeyhdistelmillä ja lipputyypeillä seuraavasti, mikäli lippu ostettaisiin kaikille edellä mainituille perustoimeentulotuen saajille kerran kuukauden aikana:

Lipputyyppi	AB-vyöhyke	ABC-vyöhyke	ABCD-vyöhyke
Kertalippu	0,09 milj.	0,13 milj.	0,14 milj.
Vuorokausilippu (1vrk)	0,30 milj.	0,37 milj.	0,40 milj.
Vuorokausilippu (2vrk)	0,46 milj.	0,55 milj.	0,60 milj.

Vuorokausilippu (3vrk)	0,61 milj.	0,74 milj.	0,80 milj.
Sarjalippu(10krt)	0,86 milj.	1,17 milj.	1,30 milj.
Sarjalippu(20krt)	1,63 milj.	2,22 milj.	2,47 milj.
Kausilippu(14vrk)	1,61 milj.	2,41 milj.	2,66 milj.
Kausilippu(30vrk)	2,15 milj.	3,21 milj.	3,54 milj.

Vuosikustannukset jakaantuisivat eri vyöhykeyhdistelmillä ja lipputyypeillä seuraavasti, mikäli lippu ostettaisiin kaikille edellä mainituille perustoimeentulotuen saajille kerran jokaisen kuukauden aikana:

Lipputyyppi	**AB-vyöhyke**	**ABC-vyöhyke**	**ABCD-vyöhyke**
Kertalippu	1,15 milj.	1,57 milj.	1,74 milj.
Vuorokausilippu (1vrk)	3,70 milj.	4,47 milj.	4,81 milj.
Vuorokausilippu (2vrk)	5,55 milj.	6,70 milj.	7,22 milj.
Vuorokausilippu (3vrk)	7,40 milj.	8,94 milj.	9,63 milj.
Sarjalippu (10krt)	10,37 milj.	14,14 milj.	15,71 milj.
Sarjalippu (20krt)	19,59 milj.	26,71 milj.	29,68 milj.
Kausilippu (14vrk)	19,34 milj.	28,95 milj.	31,92 milj.
Kausilippu (30vrk)	25,81 milj.	38,55 milj.	42,54 milj.

Tuen myöntäminen työllistymistä edistäviin matkakustannuksiin

Taloudellista tukea myönnetään työllistymistä edistäviin matkakustannuksiin esimerkiksi silloin, kun asiakas osallistuu kuntouttavaan työtoimintaan. Lisäksi perustoimeentulotukea saavalle asiakkaalle voidaan myöntää täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea erityisen perustelluista syistä työllistymistä edistäviin matkakuluihin. Tällaisia perusteita voivat olla esimerkiksi työkokeiluun, koulutukseen tai muihin työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin osallistuminen. Työllistymisen edistäminen on ollut vuodesta 2025 alkaen yksi toimeentulotuen painopisteistä. Vuonna 2025 täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea myönnettiin matkakuluihin yhteensä lähes 1,1 miljoonaa euroa.

Pääsääntöisesti toimeentulotukea myönnetään matkakuluihin vain lyhytaikaisesti johtuen toimeentulotuen luonteesta. Toimeentulotuki on viimesijainen etuus ja matkakulut sisältyvät toimeentulotukilain mukaan perustoimeentulotuella katettaviin menoihin, eikä niihin tulisi näin ollen myöntää täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea toistuvasti. Tuen myöntäminen perustuu kuitenkin aina sosiaalialan ammattilaisen

harkintaan ja asiakkaiden yksilökohtaisiin tilanteisiin. Mikäli asiakkaalla on todettu erityisen tuen tarve, pidempiaikaisemman tuen myöntäminen voi olla perusteltua.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tarjoaa taloudellisen tuen lisäksi kattavasti erilaisia lakisääteisiä palveluja, ohjausta ja tukea erityisesti heikoimmassa asemassa oleville henkilöille työllistymisen edistämiseksi. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi kuntouttava työtoiminta, työllistymistä edistävä sosiaaliohjaus ja sosiaalityö, vammaisten henkilöiden työtoiminta, vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta sekä tehostettu sosiaalinen kuntoutus.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta varmistaa, että työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tukeen ja siihen liittyvään työtoimintaan osallistuvien julkisen liikenteen matkoja tuetaan myös jatkossa, kun toiminta muuttuu vapaaehtoiseksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että matkakulut eivät muodostu esteeksi osallistumiselle.

Kaupunginhallitus edellyttää, että toimialalla tunnistetaan aiempaa paremmin ne henkilöt, joiden työnhaku tai työnhakuvelvoitteen suorittaminen on vaarassa estyä liputtomuuden vuoksi, ja lisää tarvittaessa asiakkaiden tukemista ongelman korjaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työllistymisen edistäminen on tärkeää, sillä työllistyminen edistää sekä henkilön kokonaisvaltaista hyvinvointia että yhteiskunnan kannalta taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää kehitystä. Työllistyminen lisää esimerkiksi osallisuuden ja elämänhallinnan kokemusta, vähentää taloudellista riippuvuutta erilaisista etuuksista ja ehkäisee syrjäytymistä. Työllistymisen edistämisen kannalta keskeisiä asioita ovat taloudellisen tuen lisäksi myös oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut, ohjaus sekä muut tukitoimenpiteet.

Työllisyyspalveluiden käytössä olevat tuet ja joustomahdollisuudet

Jos työnhakijalle on asetettu työnhakuvelvollisuus, hän voi itse määrittää tavan, jolla hän täyttää velvollisuuden. Useat velvollisuuden täyttävistä toimista eivät edellytä matkustamista tai aiheuta suoria kustannuksia työnhakijalle. Työnhakuvelvollisuuden voi täyttää monella tavalla, kuten esimerkiksi hakemalla työtä, vastaamalla työpaikkailmoitukseen tai jättämällä avoimen hakemuksen työnantajalle, ilmoittautumalla hakijaksi vuokratyöyritykseen tai hakemalla työpaikkaa vuokratyöyrityksen kautta. Lisäksi velvollisuuden voi täyttää esimerkiksi hakemalla työskentelyä varten myönnettäviä apurahoja, pyytämällä lisää työtunteja nykyiseltä työnantajalta, jos työnhakija on osa-aikatyössä tai alkamalla yrittäjäksi.

Harkinnanvaraista kulukorvausta voidaan myöntää työllistymissuunnitelmassa sovitun työllistymistä tukevan palvelun ajalta, mikäli palveluun osallistumisesta aiheutuu välttämättömiä kustannuksia. Työvoimaviranomainen tekee päätöksen korvauksen myöntämisestä. Yhdeksän euron päivittäinen kulukorvaus on tarkoitettu asiakkaalle, joka osallistuu työllistymistä tukevaan palveluun eikä asiakkaalla ole oikeutta kulukorvaukseen työttömyysetuuden maksajalta (Kelalta tai työttömyyskassalta) tai jonkin muun lain perusteella.

Jos asiakas osallistuu oman alueensa työllisyyspalvelun velvoittamana työvoimakoulutukseen, saa hän vähentää verotuksessa matkakulut koulutuksen ajalta saamistaan etuustuloista. Vähennyksen voi tehdä kodin ja koulutuspaikan välisistä matkoista.

Työnhakijalle voi koitua suuria kustannuksia matkustaessaan muualle Suomeen tai Eurooppaan esimerkiksi työhaastattelua tai työllistymistä tukevaa palvelua varten. Työtön työnhakija voi tällaisessa tilanteessa hakea matka- ja yöpymiskustannusten korvausta. Matkakustannusten korvausperuste on matka kilometreinä kerrottuna 0,21 eurolla. Matkakustannuksista korvataan 12 euroa ylittävä osa enintään 200 euroon saakka. Yöpymiskustannuksista myönnetään korvausta aiheutuneiden kustannusten perusteella mutta enintään 80 euroa vuorokaudessa.

Työllisyyspalveluiden järjestämissä työnhakijan haastatteluissa ja työnhakukeskusteluissa pyritään joustamaan asiakkaan tarpeen mukaan. Työvoimapalveluita säätelevät lait asettavat kuitenkin tiettyjä rajoituksia joustoille. Tapaamiset, kuten työnhakukeskustelut, voidaan useimmissa tapauksissa joustavasti sopia hoidettavaksi puhelimitse tai asiakasta lähimpänä olevaan työllisyyspalveluiden toimipisteeseen. Poikkeuksena tästä on yleistuen 1.5.2026 voimaan astuneet aktivointijaksot, joissa asiakas tavataan kasvokkain. Tällöinkin voidaan sopia tapaaminen asiakkaan kannalta sopivimmalle toimipisteelle.

Helsingin työllisyyspalveluissa oli vuoden 2026 tammi-huhtikuun aikana tehty yhteensä 442 464 asiakasyhteydenottoa. Näistä 123 819 (28 %) on tehty puhelimitse. Sähköpostitse tai muulla viestillä tehtyjä yhteydenottoja oli 190 890 (43 %). Sovittuja, paikan päällä tapahtuneita tapaamisia oli 43 218 (10 %), joiden lisäksi toimipaikoissa asioitiin 9 216 kertaa (2 %) ilman ajanvarausta. Työllisyyspalvelut palvelevat jatkossa helsinkiläisiä helposti saavutettavissa ja hyvien liikenneyhteyksien varrella olevissa toimipisteissä Kampissa sekä Itäkeskuksessa kauppakeskus Itiksessä.

Työttömät eivät kuulu HSL:n lippujen alennusryhmiin. Kuitenkin helsinkiläiset, jotka saavat kuntoutustukea, voivat ostaa 50 prosentin alennuksella kausi-, kerta- ja lisävyöhykelippuja. Sama alennus voidaan

myöntää pitkäaikaissairaalle tai pysyvästi liikuntarajoitteiselle helsinkiläiselle.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä työllisyyspalveluliikelaitoksen lausunnot. Esitys on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuuva Alman aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Aloitteen tekijä	Esitysteksti Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.09.2026 § 640

HEL 2026-001846 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

07.09.2026 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Keskushallinto Työllisyyspalveluliikelaitos 26.6.2026

HEL 2026-001846 T 00 00 03

Lausunto

Helsingin Työllisyyspalvelut pitää tärkeänä työttömien työnhakijoiden työllistymisen edellytysten ja osallisuuden edistämistä. Aloitteessa esitettyyn huoleen työttömille koituvista liikkumisen kuluista voidaan vastata myös nykyisillä tukimahdollisuuksilla tai toimintamalleilla, kuten harkinnanvaraisella kulukorvauksella tai sopimalla esimerkiksi työnhakukeskusteluita pidettäväksi asiakkaalle sopivimmalla toimipisteellä tai puhelimitse. Lisäksi Työllisyyspalvelut on pyrkinyt huomioimaan ostopalveluidensa saavutettavuuden tulevissa palveluhankinnoissaan niin, ettei asiakkaalle syntyisi taloudellista estettä osallistua hänelle sopivaan työllistymistä edistävään palveluun.

Käytössä olevat tuet ja joustomahdollisuudet

Jos työnhakijalle on asetettu työnhakuvelvollisuus, hän voi itse määrittää tavan, jolla hän täyttää velvollisuuden. Monet velvollisuuden täyttävistä toimista eivät edellytä matkustamista tai aiheuta suoria kustannuksia työnhakijalle. Työnhakuvelvollisuuden voi täyttää monella tavalla, kuten esimerkiksi hakemalla työtä, vastaamalla työpaikkailmoitukseen tai jättämällä avoimen hakemuksen työnantajalle, ilmoittautumalla hakijaksi vuokratyöyritykseen tai hakemalla työpaikkaa vuokratyöyrityksen kautta. Lisäksi velvollisuuden voi täyttää esimerkiksi hakemalla työskentelyä varten myönnettäviä apurahoja, pyytämällä lisää työtunteja nykyiseltä työnantajalta, jos työnhakija on osa-aikatyössä tai alkamalla yrittäjäksi.

Harkinnanvaraista kulukorvausta voidaan myöntää työllistymissuunnitelmassa sovitun työllistymistä tukevan palvelun ajalta, mikäli palveluun osallistumisesta aiheutuu välttämättömiä kustannuksia. Työvoimaviranomainen tekee päätöksen korvauksen myöntämisestä. Yhdeksän euron päivittäinen kulukorvaus on tarkoitettu asiakkaalle, joka osallistuu työllistymistä tukevaan palveluun eikä asiakkaalla ole oikeutta kulukorvaukseen työttömyysetuuden maksajalta (Kelalta tai työttömyyskassalta) tai jonkin muun lain perusteella.

Jos asiakas osallistuu oman alueensa työllisyyspalvelun velvoittamana työvoimakoulutukseen, saa hän vähentää verotuksessa matkakulut koulutuksen ajalta saamistaan etuustuloista. Vähennyksen voi tehdä kodin ja koulutuspaikan välisistä matkoista.

Työnhakijalle voi koitua suuria kustannuksia matkustaessaan muualle Suomeen tai Eurooppaan esimerkiksi työhaastattelua tai työllistymistä tukevaa palvelua varten. Työtön työnhakija voi tällaisessa tilanteessa hakea matka- ja yöpymiskustannusten korvausta. Matkakustannusten korvausperuste on matka kilometreinä kerrottuna 0,21 eurolla. Matkakustannuksista korvataan 12 euroa ylittävä osa enintään 200 euroon saakka. Yöpymiskustannuksista myönnetään korvausta aiheutuneiden kustannusten perusteella mutta enintään 80 euroa vuorokaudessa.

Työllisyyspalveluiden järjestämissä työnhakijan haastatteluissa ja työnhakukeskusteluissa pyritään joustamaan asiakkaan tarpeen mukaan. Työvoimapalveluita säätelevät lait asettavat kuitenkin tiettyjä rajoituksia joustoille. Tapaamiset, kuten työnhakukeskustelut, voidaan useimmissa tapauksissa joustavasti sopia hoidettavaksi puhelimitse tai asiakasta lähimpänä olevaan työllisyyspalveluiden toimipisteeseen. Poikkeuksena tästä on yleistuen 1.5.2026 voimaan astuneet aktivointijaksot, joissa asiakas tavataan kasvokkain. Tällöinkin voidaan sopia tapaaminen asiakkaan kannalta sopivimmalle toimipisteelle.

Helsingin työllisyyspalveluissa oli vuoden 2026 tammi-huhtikuun aikana tehty yhteensä 442 464 asiakasyhteydenottoa. Näistä 123 819 (28 %) on tehty puhelimitse. Sähköpostitse tai muulla viestillä tehtyjä yhteydenottoja oli 190 890 (43 %). Sovittuja, paikan päällä tapahtuneita tapaamisia oli 43 218 (10 %), joiden lisäksi toimipaikoissa asioitiin 9 216 kertaa (2 %) ilman ajanvarausta. Työllisyyspalvelut palvelevat jatkossa helsinkiläisiä helposti saavutettavissa ja hyvien liikenneyhteyksien varrella olevissa toimipisteissä Kampissa sekä Itäkeskuksessa kauppakeskus Itiksessä.

Työttömät eivät kuulu HSL:n lippujen alennusryhmiin. Kuitenkin helsinkiläiset, jotka saavat kuntoutustukea, voivat ostaa 50 prosentin alennuksella kausi-, kerta- ja lisävyöhykelippuja. Sama alennus voidaan myöntää pitkäaikaissairaalle tai pysyvästi liikuntarajoitteiselle helsinkiläiselle.

Lisätiedot

, puhelin
Annukka Sorjonen, toimitusjohtaja, puhelin: +358 9 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi
Hanna Huumonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36869
hanna.huumonen(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 09.06.2026 § 145

HEL 2026-001846 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti antaa esittelijän ehdotuksesta poiketen kaupunginhallitukselle valtuutettu Alma Tuuvan ja 28 muun valtuutetun kaupungin tukemaa HSL-lippua työnhakuvelvoitteen alaisille ja toimeentulotukea saaville koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan kanta ja arvio kustannuksista

”Valtuustoaloitteessa todetaan, että julkisen liikenteen käyttömahdollisuus on oleellinen osa syrjäytymisen ja työttömyyden pitkittymisen torjumista. Aktiivinen työnhaku- ja työhaastatteluissa käyminen vaatii hakijalta mahdollisuutta matkustaa myös oman kaupunginosansa ulkopuolelle. Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että kaupungin sisäisen ja lähialueille suuntautuvan matkustamisen mahdollistava tuettu lippu tarjottaisiin työnhakuvelvoitteen alaisille ja toimeentulotukea saaville helsinkiläisille. Se voisi olla joko kaupungin kustantama kausilippu, maksusitoumus kausilippuun tai matkakortille ladattavaan arvoon, tai riittävä määrä kertalippuja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että työttömillä on mahdollisuus osallistua työhaastatteluihin ja työllistymistä edistäviin palveluihin. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tukee jo nykyisellään asiakkaita työllistymisen edistämisessä sekä taloudellisesti että erilaisin palveluin. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei kuitenkaan kannata ehdotusta matkalipun myöntämisestä kaikille helsinkiläisille toimeentulotuen saajille ja työnhakuvelvoitteen alaisille, sillä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ei ole nykyisessä rahoitustilanteessa edellytyksiä laajamittaisen tuen myöntämiselle työllistymistä edistäviin matkakuluihin.

Kustannusten tarkka arviointi on vaikeaa, sillä laskentatapoja voi olla monia. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan näkökulmasta on oleellista keskittyä perustoimeentulotuen saajiin, sillä heistä moni on todennäköisesti myös täydentävän ja/tai ehkäisevän toimeentulotuen saajia. Kelan tietojen mukaan maaliskuussa 2026 Helsingissä oli 18–64-vuotiaita perustoimeentulotuen saajia 29 106 henkeä.

Kuukausittaiset kustannukset jakaantuisivat eri vyöhykeyhdistelmillä ja lipputyypeillä seuraavasti, mikäli lippu ostettaisiin kaikille edellä mainituille perustoimeentulotuen saajille kerran kuukauden aikana:

Lipputyyppi	**AB-vyöhyke**	**ABC-vyöhyke**	**ABCD-vyöhyke**

Kertalippu	0,09 milj.	0,13 milj.	0,14 milj.
Vuorokausilippu (1vrk)	0,30 milj.	0,37 milj.	0,40 milj.
Vuorokausilippu (2vrk)	0,46 milj.	0,55 milj.	0,60 milj.
Vuorokausilippu (3vrk)	0,61 milj.	0,74 milj.	0,80 milj.
Sarjalippu(10krt)	0,86 milj.	1,17 milj.	1,30 milj.
Sarjalippu(20krt)	1,63 milj.	2,22 milj.	2,47 milj.
Kausilippu(14vrk)	1,61 milj.	2,41 milj.	2,66 milj.
Kausilippu(30vrk)	2,15 milj.	3,21 milj.	3,54 milj.

Vuosikustannukset jakaantuisivat eri vyöhykeyhdistelmillä ja lipputyypeillä seuraavasti, mikäli lippu ostettaisiin kaikille edellä mainituille perustoimeentulotuen saajille kerran jokaisen kuukauden aikana:

Lipputyyppi	**AB-vyöhyke**	**ABC-vyöhyke**	**ABCD-vyöhyke**
Kertalippu	1,15 milj.	1,57 milj.	1,74 milj.
Vuorokausilippu (1vrk)	3,70 milj.	4,47 milj.	4,81 milj.
Vuorokausilippu (2vrk)	5,55 milj.	6,70 milj.	7,22 milj.
Vuorokausilippu (3vrk)	7,40 milj.	8,94 milj.	9,63 milj.
Sarjalippu (10krt)	10,37 milj.	14,14 milj.	15,71 milj.
Sarjalippu (20krt)	19,59 milj.	26,71 milj.	29,68 milj.
Kausilippu (14vrk)	19,34 milj.	28,95 milj.	31,92 milj.
Kausilippu (30vrk)	25,81 milj.	38,55 milj.	42,54 milj.

Tuen myöntäminen työllistymistä edistäviin matkakustannuksiin

Taloudellista tukea myönnetään työllistymistä edistäviin matkakustannuksiin esimerkiksi silloin, kun asiakas osallistuu kuntouttavaan työtoimintaan. Lisäksi perustoimeentulotukea saavalle asiakkaalle voidaan myöntää täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea erityisen perustelluista syistä työllistymistä edistäviin matkakuluihin. Tällaisia perusteita voivat olla esimerkiksi työkokeiluun, koulutukseen tai muihin työvoimapoliittisiin toimenpiteisiin osallistuminen. Työllistymisen edistäminen on ollut vuodesta 2025 alkaen yksi toimeentulotuen painopisteistä. Vuonna 2025 täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea myönnettiin matkakuluihin yhteensä lähes 1,1 miljoonaa euroa.

Pääsääntöisesti toimeentulotukea myönnetään matkakuluihin vain lyhytaikaisesti johtuen toimeentulotuen luonteesta. Toimeentulotuki on viimesijainen etuus ja matkakulut sisältyvät toimeentulotukilain mukaan perustoimeentulotuella katettaviin menoihin, eikä niihin tulisi näin ollen myöntää täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea toistuvasti. Tuen myöntäminen perustuu kuitenkin aina sosiaalialan ammattilaisen harkintaan ja asiakkaiden yksilökohtaisiin tilanteisiin. Mikäli asiakkaalla on todettu erityisen tuen tarve, pidempiaikaisemman tuen myöntäminen voi olla perusteltua.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tarjoaa taloudellisen tuen lisäksi kattavasti erilaisia lakisääteisiä palveluja, ohjausta ja tukea erityisesti heikoimmassa asemassa oleville henkilöille työllistymisen edistämiseksi. Tällaisia palveluita ovat esimerkiksi kuntouttava työtoiminta, työllistymistä edistävä sosiaaliohjaus ja sosiaalityö, vammaisten henkilöiden työtoiminta, vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta sekä tehostettu sosiaalinen kuntoutus.

Lautakunta varmistaa, että työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tukeen ja siihen liittyvään työtoimintaan osallistuvien julkisen liikenteen matkoja tuetaan myös jatkossa, kun toiminta muuttuu vapaaehtoiseksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että matkakulut eivät muodostu esteeksi osallistumiselle.

Lautakunta edellyttää, että toimialalla tunnistetaan aiempaa paremmin ne henkilöt, joiden työnhaku tai työnhakuvelvoitteen suorittaminen on vaarassa estyä liputtomuuden vuoksi, ja lisää tarvittaessa asiakkaiden tukemista ongelman korjaamiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työllistymisen edistäminen on tärkeää, sillä työllistyminen edistää sekä henkilön kokonaisvaltaista hyvinvointia että yhteiskunnan kannalta taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävää kehitystä. Työllistyminen lisää esimerkiksi osallisuuden ja elämänhallinnan kokemusta, vähentää taloudellista riippuvuutta erilaisista etuuksista ja ehkäisee syrjäytymistä. Työllistymisen edistämisen kannalta keskeisiä asioita ovat taloudellisen tuen lisäksi myös oikea-aikaiset ja tarpeeseen vastaavat palvelut, ohjaus sekä muut tukitoimenpiteet.”

Käsittely

09.06.2026 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat kaksi jäsen Alma Tuuvan vastaehdotusta:

Vastaehdotus 1:
Lisätään lausunnon loppuun: Lautakunta varmistaa, että työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tukeen ja siihen liittyvään työtoimintaan osallistuvien julkisen liikenteen matkoja tuetaan myös jatkossa, kun toiminta muuttuu vapaaehtoiseksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että matkakulut eivät muodostu esteeksi osallistumiselle.

Kannattaja: jäsen Tuomas Rantanen

Vastaehdotus 2:
Lisätään lausunnon loppuun: Lautakunta edellyttää, että toimialalla tunnistetaan aiempaa paremmin ne henkilöt, joiden työnhaku tai työnhakuvelvoitteen suorittaminen on vaarassa estyä liputtomuuden vuoksi, ja lisää tarvittaessa asiakkaiden tukemista ongelman korjaamiseksi.

Kannattaja: jäsen Tuomas Rantanen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Alma Tuuvan tekemät ja jäsen Tuomas Rantasen kannattamat vastaehdotukset.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

26.05.2026 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anne Qvist, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 74090
anne.qvist(a)hel.fi
Julia Wennonen, aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 41880
julia.wennonen(a)hel.fi
Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 22410
mika.porvari(a)hel.fi